

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1. april 1876.

Nr. 43

Utgitt 5 oktober.

1921

Kongelig kunngjørelse

23 septbr.

om forhøielse av den fra 1 juli 1921 besluttede stempelavgift til statskassen av cigaretter og snus.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

Stortinget har den 6 juli d. å. fattet følgende beslutning:

Fra den tid efter 1 juli 1921, som Kongen bestemmer, skal der til statskassen erlegges stempelavgift av cigaretter og snus efter følgende satser:

Av cigaretter:

Kr. 0,30 pr. 100 stykker av verdi	inntil kr. 1,50
» 0,60 » — — — — — over kr. 1,50 — »	2,50
» 0,90 » — — — — — » 2,50 — »	3,50
» 1,20 » — — — — — » 3,50 — »	4,50
» 1,80 » — — — — — » 4,50 — »	6,00
» 2,40 » — — — — — » 6,00 — »	8,00

med et tillegg av kr. 0,60 pr. 100 stykker for hver kr. 2,00 eller del derav, hvormed disses verdi overstiger kr. 8,00.

Av snus:

Kr. 0,15 pr. 50 gram av pakningens innhold eller del derav.

Denne Stortingets beslutning bringes herved i utøvelse som gjeldende fra og med 3 oktober d. å.

Under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 23 september 1921.

Haakon.

(L. S.).

O. Blehr.

H. S. Fürst.

30 septbr.
Nr. 1.

Midlertidig lov

om forlengelse av leietiden for husmenn, bygsele
og leilendinger.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 20 september 1921 sålydende:

Husmenn, bygsele og leilendinger skal, uansett om leieforholdet ifølge opsigelse fra eierens side eller ifølge leieavtalen skulde ha ophørt før faredag 1923, dog ha rett til å fortsette bruken av leiebruket, inntil nevnte faredag. Den samme rett har også dødsboets vedkommende, hvor leieforholdet opphører ved dødsfall.

Leievilkårene skal være de samme som før, dog kan grunneieren, hvis han finner, at avgiften er for lavt satt, fordre dette spørsmål avgjort ved et skjønn, avgitt under lensmannens bestyrelse av 3 menn. Omkostningene ved dette skjønn bæres av grunneieren, hvis avgiften ikke forhøies, og av den annen part, hvis forhøielse finner sted. Forøvrig finner reglene i lov om veivesenet av 21 juni 1912, kap. VII tilsvarende anvendelse, sålangt de passer, såvel for underskjønn som i tilfelle for overskjønn.

Bestemmelsen om, at leieforhold ikke skal opphøre før faredag 1923, gjelder dog ikke, hvor det ved endelig dom er avgjort, at leieren har forbrutt sin leierett, Likeledes kan vedkommende departement efter andragande fra eieren og efterat leieren har hatt anledning til å uttale sig, gi tillatelse til, at forholdet opphører før, hvor dette av særlige grunner finnes rimelig.

I tvisttilfelle avgjøres det av åstedsforlikskommissjonen med endelig virkning, hvem der skal anses som husmann, bygsele eller leilending i forhold til denne lov.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 30 september 1921.

Haakon.

(L. S.).

O. Blehr.

H. S. Furst.

Lov

30 septbr.
Nr. 2.

om kommunestyre på landet.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 27 september 1921 sålydende:

Kapitel 1.

Om lovens virkefelt og om ordningen av kommunestyret.

§ 1. Denne lov gjelder for herredskommuner, sognekommuner og fylkeskommuner og omfatter de kommunale anliggender, som der ikke er andre bestemmelser for i særskilte lover.

Hvert herred utgjør en kommune. Når et herred består av flere sogn, utgjør hvert sogn en sognekommune.

Hvert herred hører i sin helhet under et fylke.

Deling av herreds- og sognekommuner og forandring i deres grenser forøvrig besluttet av Kongen, efterat herrestyrene i de kommuner, som berøres av forandringen, har hatt anledning til å uttale sig. Ved deling av herredskommuner skal også fylkestinget få anledning til å uttale sig.

Forandring av herreds- og sognekommuners navn besluttet av Kongen, efterat vedkommende herrestyre eller sognestyre har hatt anledning til å uttale sig.

§ 2. Kommunestyret i herredskommunen består av herrestyre, formannskap og ordfører, og — i tilfelle — borgermester.

§ 3. Herrestyre velges av herredets stemmeberettigede innbyggere for 3 år efter de regler, som gjeldende lov fastsetter.

Består et herred av flere sogn, foregår valget sognevis. Sognets representanter i herrestyret er tillike dets sognestyre.

Herrestyres medlems-tall bestemmes av fylkestinget; tallet skal ikke være under 12 og ikke over 48. Er herredets folke-mengde efter siste almindelige eller kommunale folketelling over 25 000 innbyggere, kan dog fylkestinget fastsette antallet av medlemmer til inntil 60. Består herredet av flere sogn, for-deler fylkestinget også antallet av medlemmer på hvert sogn efter folkemengde, matrikkelskyld, skattbar formue og inntekt og efter andre stedlige forhold.

§ 4. Valgbar til herrestyre og pliktig til å motta valg er hver, som har rett til å stemme ved valget, med følgende undtagelser:

30 septbr. 1. Utelukket fra å velges er vedkommende fylkesmann og borgermester.

Nr. 2.

2. Fritatt for å velges er på forlangende:

- a. den, som innen valgårets utløp har fylt 60 år,
- b. den, som ved valgårets utløp har gjort tjeneste som medlem av herrestyret de 3 siste år,
- c. den, som forøvrig har denne rett etter gjeldende lov,
- d. den, som påberoper sig sådan svakelighet eller annen hindring som valgstyret godkjenner.

Den, som vil gjøre bruk av nogen av de fritagelsesgrunner, som er nevnt under 2, må melde dette til valgstyret senest 14 dager før valget, hvis ikke retten til å kreve sig fritatt er tapt allerede før dette tidspunkt.

Valgstyret setter op en liste over dem, som er fritatt efter eget forlangende.

§ 5. Ingen kan vedbli å være medlem av herrestyret:

- a. når han mister sin stemmerett i kommunen,
- b. når utelukkelsesgrunn efter § 4 nr. 1 inntreffer,
- c. når og så lenge hans stemmerett er suspendert.

Hvis nogen ikke kan skjøtte sine plikter som medlem av herrestyret på grunn av svakelighet eller annen hindring som godkjennes, og han søker om å bli fri, kan herrestyret for en bestemt tid eller for resten av valgperioden fritta ham for hvervet.

Flytter nogen fra et sogn til et annet i samme herred, trer han ut såvel av herrestyret som sognestyret for den tid han bor utenfor det sogn som han er valgt fra.

§ 6. Det antall medlemmer, som formannskapet skal bestå av i herred, som omfatter ett sogn, fastsettes til det hele tall, som man får ved å dele antallet av herrestyrets medlemmer med 4.

Består et herred av flere sogn, velges formennene sognevis av sognestyrene, således at det antall medlemmer hvert sognestyre velger, fastsettes til det hele tall, som man får ved å dele antallet av sognestyrets medlemmer med 4. De av sognestyrene valgte formenn utgjør herredets formannskap.

Foreligger der særlige grunner, kan fylkesutvalget på søknad fra herrestyret forhøje eller forminske formannskapets medlemstall og det antall medlemmer, som velges for hvert sogn.

§ 7.

1. Utelukket fra å velges til formann er alle, som har regnskap å avlegge til kommunen.

Fritatt for å velges til formann er den, som ved valgårets utløp har gjort tjeneste som sådan de tre siste år. For å opnå fritagelse må vedkommende ha fremsatt for-

langende om det for ordføreren senest i det møte da for. 30 septbr.
mennene skal velges. Nr. 2.

Ingen kan vedbli å være formann, når han kommer i stilling, som efter denne paragrafs første avsnitt medfører utelukkelse.

2. Fritatt for å velges til ordfører er den, som ved valgperiodens utløp har gjort tjeneste som ordfører de 3 siste år. For å opna fritagelse må vedkommende ha fremsatt forlangende om det senest i det møte, da ordfører skal velges.

§ 8. Før de valgte medlemmer av herredsstyre eller sognestyre trer i tjeneste, samles de efter tilstrekkelig varsel under ledelse av den fungerende ordfører og velger av sin midte for 3 år formennene og inntil like mange varamenn.

Derefter velger herredsstyret blandt formennene ordfører og varaordfører likeledes for 3 år.

Møtet eller møtene er beslutningsdyktige, når minst to tredjedeler av medlemmene er tilstede.

Hvis ved første avstemning under valg på ordfører eller varaordfører ingen får flertall av de stemmer, som er avgitt, holdes ny avstemning. Ved denne avstemning regnes den for valgt, som har fått flest stemmer; hvis flere har fått samme stemmetall, avgjøres valget ved loddtrekning.

§ 9. Ordføreren sørger for, at utfallet av de valg som omhandles i § 8 blir kunngjort.

§ 10. Er antallet av varamenn eller av en gruppes varamenn i herredsstyre eller sognestyre blitt utilstrekkelig, kan der med fylkesmannens samtykke holdes ekstraordinært valg til utfylling av varamennenes tall ved flertallsvalg.

Er antallet av varamenn eller av en gruppes varamenn i formannskap blitt utilstrekkelig, kan herredsstyre eller vedkommende sognestyre ved flertallsvalg velge én eller flere faste eller midlertidige varamenn i tilfelle innen vedkommende gruppes midte.

Trer ordføreren midlertidig eller endelig ut av funksjon i løpet av den periode han er valgt for, rykker varaordføreren op som ordfører og herredsstyret velger midlertidig eller endelig en ny varaordfører.

Kapitel 2.

Om formene for herredsstyres, formannskaps og sognestyres virksomhet.

§ 11. Herredsstyre og formannskap treffer sine avgjørelser i møte under ledelse av ordfører eller varaordfører, eller, om de begge har forfall, av en ordstyrer, som velges for anledningen

30 septbr. blandt forsamlingens medlemmer; dette valg avgjøres ved stem-Nr. 2. meflerhet.

§ 12. Ordføreren sammenkaller herredsstyret og formannskapet, når han finner det påkrevet, når formannskapet beslutter det, eller når fylkesmannen forlanger det.

Innkallelse til møte i herredsstyre skal inneholde oppgave over de saker, som skal behandles, og kunngjøres i betimelig tid. Samtidig skal dokumentene i original eller avskrift utlegges til eftersyn på et sted, som nevnes i innkallelsen og blir liggende der så lenge som mulig inntil møtets avholdelse. Møtet holdes på det sted herredsstyret har fastsatt.

§ 13. Herredsstyre eller formannskap kan ikke gjøre noget gyldig vedtak, uten at mer enn halvdelen av medlemmene er tilstede.

§ 14. Møte i herredsstyre holdes for åpne dører. Dog kan herredsstyre gjøre vedtak om, at en enkelt sak skal behandles for lukkede dører. Forhandlinger om dette kan efter ordførerens avgjørelse foregå for lukkede dører.

§ 15. I herredsstyres møte kan vedtak også gjøres i sak, som ikke har vært nevnt i innkallelsen, hvis ikke ordføreren eller en fjerdedel av forsamlingens medlemmer motsetter sig at den avgjøres.

Utenfor de saker, som er opført i innkallelsen, kan hvert medlem av herredsstyre stille forespørsler rettet til ordføreren. Forslag, som fremsettes i forbindelse med en slik forespørsel, kan ikke avgjøres i møtet, hvis ordføreren eller en fjerdedel av forsamlingens medlemmer motsetter sig det.

§ 16. Når medlem av herredsstyre eller ormannskap ved avgjørelsen av en sak vil kunne få personlig særfordel, tap eller ansvar av betydning, trer vedkommende medlem ut som ugild ved behandling av saken. Det samme gjelder, når avgjørelsen vil skaffe sådan personlig særfordel, tap eller ansvar for et medlems ektefelle, eller for nogen som er i slekt med medlem, i op- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken, eller like nær besvogret.

Ved avgjørelse av tariffoverenskomst eller lønnsregulativ trer den ut, som selv eller hvis ektefelle omfattes av tariffen eller regulativet.

Ved besettelse av lønt post eller ved innstilling til besettelse trer likeledes den ut, som enten selv er ansøker, eller står i forhold som ovenfor nevnt til nogen ansøker.

Likeledes trer dissenterne ut ved behandling av saker, som gjelder statskirken.

Når der reises spørsmål, om et medlem bør tre ut som ugild, avgjør forsamlingen dette, men vedkommende medlem tar ikke selv del i avgjørelsen av spørsmålet.

Selv om et medlem ikke kan regnes for ugild etter oven-^{30 septbr.} for nevnte bestemmelser, kan herredsstyre eller formannskap på Nr. 2. anmodning fritta dette medlem for å ta del i behandlingen av en sak, når vedkommende på grunn av personlig forhold ikke står fullt fritt ved avgjørelsen av saken.

§ 17. For at vedtak av herredsstyre eller formannskap skal være gyldig, kreves, at det er fattet med flertall av de stemmer, som er avgitt, når ikke annet er fastsatt i lov.

Står stemmene likt, gjør ordførerens stemme utslaget, undtagen ved valg eller ansettelse av tjenestemenn. Bortsett fra valg på ordfører og varaordfører etter paragraf 8, valg av ordstyrer etter paragraf 11 og i tilfelle valg av formenn, gjelder ved valg og ansettelse av tjenestemenn følgende regler:

Hvis ved første avstemning ingen får flertall av de stemmer, som er avgitt, holdes ny avstemning. Ved denne regnes den for valgt, som har fått flest stemmer. Der kan før ny avstemning gjøres vedtak om, at der bare skal stemmes på to eller flere av dem, som ved første avstemning har fått de høieste stemmetall. Hvis valget fremdeles er uavgjort, fordi flere har fått like mange stemmer, avgjøres valget eller ansettelsen ved loddtrekning.

Et vedtak av herredsstyre, som ikke gjelder forkastelse eller utsettelse, innhenting av opplysninger eller avgivelse av erklæringer, utredning, valg, ansettelse av tjenestemenn eller herredsstyrets forretningsorden, og som ved endelig avstemning ikke opnår to tredjedels flertall — skal forelegges herredsstyret til ny behandling i senere møte, efterat saken etter paragraf 47 har vært forelagt fylkesmannen. Blir der heller ikke da to tredjedels flertall for en positiv beslutning i saken, kan mindretallet forlange i møtet, at den forelegges Kongen til avgjørelse etter paragraf 48; et flertall av mindretallet må dog være enig om å fremsette dette forlangende. Ved avstemningen innen mindretallet er da i tilfelle av stemmelikhet ordførerens stemme avgjørende, hvis han hører til mindretallet. Hvis dette ikke er tilfellet, velger mindretallet før avstemningen en opmann, hvis stemme gjør utslaget i tilfelle av stemmelikhet. Forlanger ikke mindretallet beslutningen innanket for Kongen, eller opnår den to tredjedels flertall, er den gyldig, hvis betingelsene for gyldighet forøvrig er tilstede.

§ 18. Hvis medlemmer av herredsstyre eller formannskap dør, trer ut eller får varig forfall, trer varamenn inn i deres sted efter den nummerorden hvori de er valgt.

Ved innkallelse av varamenn til møte eller til behandling av en enkelt sak følges likeledes såvidt mulig nummerordenen.

Er herredsstyre eller formannskap sammensatt ved forholdsvalg, skal utfylling skje ved varamenn av den gruppe, som på grunn av avgang eller forfall ikke er fulltallig.

30 septbr. § 19. I sognestyres møte stemmer bare medlemmer av Nr. 2. sognestyret, men sakene foredras og møtene ledes av ordføreren eller varaordføreren, eller, hvis begge disse har forfall, av en ordstyrer, som forsamlingen ved stemmeflerhet velger for anledningen innen sin midte.

Hvis sognestyre ledes av nogen, som ikke er stemmeberettiget, velger sognestyret ved møtets begynnelse en opmann, hvis stemme gjør utslaget.

De bestemmelser om herredsstyre, som er gitt i dette kapitel, gjelder også for sognestyre.

§ 20. Ved møte i herredsstyre, formannskap og sognestyre bokføres forhandlingene. Ved møtets slutning opleses det bokførte, forsåvidt ikke annen bestemmelse treffes. Møtets leder og minst to andre medlemmer undertegner forhandlingsboken for hvert møte.

Der skal føres fortegnelse over innkomne og utgående saker på den måte, som fylkesmannen godkjenner; han autoriserer forhandlingsbøker og journaler.

Kapitel 3.

Om herredsstyres, formannskaps og sognestyres virkeområde.

§ 21. Herredsstyret har bevilgnings- og beskatningsretten og skjøtter herredets kommunale anliggender innen de grenser, som gjeldende lov tilsier.

Det utfører dessuten de offentlige gjøremål, som lov forøvrig pålegger det, skaffer til veie de opplysninger og avgir de uttalelser, som departement og vedkommende fylkesmann krever.

§ 22. Innen utgangen av budgettåret skal herredsstyret avgi beslutning i budgett-form om kommunens inntekter og utgifter i det kommende budgettår og om skattepålegg efter skatteloven. I budgettet opføres alle kommunale inntekter og utgifter, deriblandt naturalarbeide på de offentlige veier, hvis herredsstyret har bestemt, at det skal regnes med. Likeledes opføres mulig underskudd fra forrige budgettår. Lånemidler opføres ikke til dekning av budgettårets almindelige løpende utgifter.

På budgettet kan der avsettes beløp til bestemte formål, selv om disse ikke forutsettes å kreve uttelling i budgettåret, til driftsfond og til oplegning av forskjellige fond, som kommunen kan bruke for å møte senere års stigende utgifter eller sviktende inntekter.

I forbindelse med behandlingen av kommunens budgett bør der også i tilfelle så vidt mulig treffes avgjørelse om de utgifter, som skal utres av lånte midler.

Hvor beskatning og bevilgning til kommunale innretninger ^{30 septbr.} og virksomheter er utskilt for sogn eller for deler av herred ^{Nr. 2.} eller sogn, bør disse særskilte inntekts- og utgiftsposter allikevel tas inn i herredets budgett.

Utgifter og inntekter opføres så vidt mulig med sine brutto-beløp. Når det gjelder inntektgivende bedrifter, som ikke trenger tilskudd av herredskassen til driften, kan herredsstyret beslutte, at bare den del av avkastningen, som ikke brukes til beste for vedkommende bedrift, opføres i kommunens ordinære budgett.

Herredsstyret avgjør, innen hvilken tid budgettforslagene for de forskjellige kommunale forvaltningsgrener skal være avgitt.

Før herredsstyret behandler budgettet, skal der foreligge budgettforslag fra formannskapet. Ordføreren sørger for, at avskrift av dette forslag blir utlagt på ett eller flere steder i distriktet, efter herredsstyrets bestemmelse, til almindelig eftersyn i minst 14 dager efter vanlig kunngjørelse, før forslaget blir behandlet i herredsstyret.

Hvis den skatt, som utlignes til herred eller sogn eller deler av herred eller sogn, tilsammenlagt for de skattepliktige overstiger den lovlige maksimumsgrense, og der ikke gis tillatelse til å fravike denne, bestemmer fylkesutvalget hvilke poster på de vedtatte budgetter skal utgå eller nedsettes, hvis ikke vedkommende herredsstyre og sognestyre blir enige om reduksjonen.

§ 23. Formannskap utfører de offentlige gjøremål, som gjeldende lov pålegger det, skaffer til veie de opplysninger og avgir de uttalelser, som departement og vedkommende fylkesmann krever.

Det fører tilsyn med:

1. at kommunens regnskapsvesen til enhver tid er i god orden, at kommunens rettigheter oprettholdes og gjøres gjeldende samt at dens forpliktelser oppfylles i rett tid;
2. at herredsstyrets og dets egne beslutninger efterkommes samt at kommunens arbeider og gjøremål fremmes på en for kommunen tjenlig måte.

Har herredsstyret i medhold av paragrafene 28 og 31 i denne lov oprettet faste utvalg eller styrer og råd, skal disses driftsberetninger og rengnskapsredegjørelser av formannskapet med mulige bemerkninger forelegges herredsstyret.

§ 24. Formannskapet kan avgjøre saker, som det tilkommer herredsstyret å fatte beslutning om, når der ikke er tid til å forelegge saken for herredsstyret uten å utsette berettigede hensyn for å bli tilsidesatt. Innberetning om avgjørelsen skal i tilfelle snarest mulig forelegges for herredsstyret.

30 septbr. § 25. Sognestyre skjøtter de saker, som efter gjeldende Nr. 2. lov hører inn under sognekommunenes forsg.

Det kan fremdeles skjøtte også andre kommunale anliggender, når lov ikke har henlagt omsorgen for virksomheten til andre myndigheter og virksomheten før denne lovs ikrafttreden har hørt inn under sognekommunens forsg.

Sognestyre har bevilgnings- og beskatningsrett i de saker det skjøtter.

§ 26. Herrestyre, sognestyre eller formannskap kan ikke treffe forføininger, som særskilt kommer politiske organisasjoner eller formål til gode.

Kapitel 4.

Om overdragelse av herrestyres myndighet og plikter.

Utvalg, styrer, komiteer.

§ 27. Herrestyre kan for enkelt leilighet eller ved vedtekt overdra til formannskap å fatte beslutninger i saker, som herrestyre efter denne lov har beslutningsmyndighet i, når det ikke gjelder:

1. å erverve, avhende, pantsette, makeskifte fast eiendom eller avstå nogen rettighet i sådan; dog kan herrestyre overlate til formannskap eller nogen annen å erverve og avhende eiendommer eller rettigheter i sådanne i den utstrekning, hvori det er nødvendig for å sette i verk eller gjennomføre et vedtak, som herrestyre har gjort,
2. nye foretagender eller betydeligere utvidelser av eldre,
3. bruk av kommunale bedrifters overskudd,
4. konsesjoner og avslutning av leie-, forpaktnings- eller leveransekontrakter, som binder kommunen for lenger tid enn 5 år, eller er av større økonomisk betydning for kommunen,
5. å opta lån, som ikke tilbakebetales av beholdent overskudd eller ved utligning på budgettet i samme eller i neste budgettår. Dog kan herrestyre overlate til formannskap å avtale eller godkjenne de nærmere vilkår for lån, som herrestyre har besluttet å opta,
6. å overta garanti for økonomiske forpliktelser,
7. ordning av regnskapsrevisjon, ansettelse av revisorer eller revisor og i tilfelle opnevning av utvalg for regnskaps- og decisjonssaker og avsigelse av decisjon,
8. å ansette borgermester,
9. å overdra myndighet og plikter i henhold til bestemmelsene i paragrafene 28, 31 og 32,
10. å fastsette almindelige salgstariffer eller priser for vann, gass, elektrisk kraft og for andre ydelser fra kommunale

innretninger, verker eller bedrifter, der fremtrer som mono- 30 septbr.
polforretninger, Nr. 2.

11. budgettbehandling efter paragraf 22. Dog kan herredsstyre gi formannskap myndighet til å anvende mindre beløp av den på budgettet opførte bevilgning til tilfeldige utgifter.

§ 28. Herredsstyre kan oprette faste utvalg for kommunale formål eller for avdelinger av den kommunale virksomhet, som ikke ved lov er lagt under eget styre.

Herredsstyre fastsetter ved almindelige forskrifter området for disse utvalgs virksomhet. Denne virksomhet kan utstrekkes til også å omfatte gjøremål, som efter denne lov kan tillegges formannskap; å ansette eller avskjedige administrasjonschef kan dog ikke overdras til utvalg.

§ 29. Herredsstyre fastsetter, hvor mange medlemmer der skal være i hvert av de faste utvalg, og avgjør hvem skal være formann og varaformann.

§ 30. Formannen sammenkaller utvalget, når han finner det påkrevet, eller når utvalget beslutter det. De møtende treffer avgjørelse ved stemmeflerhet. Står stemmene likt, gjør formannens stemme utslaget. Ved valg og ansettelse gjelder bestemmelsen i paragraf 17 tredje ledd.

Der føres bok over utvalgets forhandlinger, og utskrift sendes herredsstyret efter dettes nærmere bestemmelse.

§ 31. For kommunal bedrift, som forutsettes ikke til standighet å trenge driftstilskudd av herredskassen, kan herredsstyret oprette en driftsledelse bestående av styre eller av styre og råd.

Hvor driftsledelsen består av styre og råd, fastsetter herredsstyret ved almindelige forskrifter området for styrets og rådets virksomhet og fastsetter deres innbyrdes forhold. Til styre eller til styre og råd kan herredsstyret overdra den myndighet, som kan overdras til formannskapet samt til styre og råd enn videre avgjørelsesmyndigheten i de saker, som er nevnt i paragraf 27 nr. 4 og 11.

Herredsstyre avgjør, hvorledes styre og råd skal sammensettes, velger rådets medlemmer i den utstrekning, som det ikke har overlatt til andre å velge medlemmer, og fastsetter i tilfelle deres godtgjørelse for deltagelse i rådets møter; herredsstyret ordner også revisjon.

Rådet opnevrer de valgbare medlemmer av styret i den utstrekning, som herredsstyret ikke har overlatt til andre å velge medlemmer, og fastsetter i tilfelle deres lønn.

Hvor driftsledelsen består av styre alene, avgjør herredsstyret likeledes, hvorledes styret skal sammensettes og velger dets valgbare medlemmer i den utstrekning, som det ikke har over-

30 septbr. latt til andre å velge medlemmer. Det fastsetter i tilfelle også Nr. 2. deres lønn og anordner tillike revisjon.

§ 32. To eller flere kommuner kan oprette et felles styre til løsning av en kommunal oppgave; til dette styre kan overdras den myndighet, som vedkommende kommuner blir enige om innbyrdes, eller som fastsettes efter hvad lov foreskriver om sådanne tilfelle.

§ 33. Herredsstyre, formannskap og sognestyre kan oppnevne komiteer til forberedende behandling av saker og til å utføre særskilte hverv.

§ 34. Bestemmelsene i paragraf 16 om medlemmers ugildhet ved avgjørelse av saker i herredsstyre og formannskap gjelder også ved avgjørelse av sak i utvalg, styre, råd og komite.

Kapitel 5.

Om ordførers gjøremål og om kommunale tjenestemenn.

§ 35. Ordføreren er kommunens rettslige representant. Han underskriver på kommunens vegne i alle tilfelle, hvor denne myndighet ikke er overdratt til andre.

§ 36. Som leder av møte i herredsstyre, formannskap og sognestyre håndhever ordføreren forretningsordenen og gjeldende lovs bestemmelser om hvad der kreves til gyldig vedtak. Han drar omsorg for, at de saker som foreligger er forberedt på forsvarlig måte og forestår protokolleringen.

Han kan ta del i alle utvalgs og råds forhandlinger, dog uten stemme.

§ 37. Ordføreren sørger for, at herredsstyrets, sognestyrets og formannskapets bøker og dokumenter holdes forsvarlig oppbevart og ordnet.

Han er ansvarlig for, at der blir sendt fylkesmannen utskrift av herredsstyrets og sognestyrets vedtak og av de vedtak, som gjøres av annen kommunal myndighet, når de efter paragraf 46 må godkjennes av Kongen, ledsaget av de opplysninger som kreves, og han sørger forøvrig for, at underretning om vedtak blir sendt rette vedkommende.

§ 38. De utgifter, som kommunen har å svare, anviser ordføreren til utbetaling, forsåvidt som anvisningsmyndigheten av herredsstyre eller formannskap ikke er overdratt til andre. Slik myndighet må dog ikke overdras revisor eller kasserer og deres personale. Heller ikke kan chef for kommunal administrasjonsgren få anvisningsmyndighet uten at kassebilagene revideres efter hvert som de kommer.

Ordføreren holder vedkommende kasserer og revisjon underrettet om, hvem der til enhver tid har anvisningsmyndighet, og om hvorledes den skal utøves.

§ 39. I herredskommuner kan der oprettes borgermester- 30 septbr.
stilling. Borgermester ansettes i så fall efter offentlig lysing. Nr. 2.
Herredsstyret fastsetter borgermesterens lønn og øvrige vilkår
og sikrer ham og i tilfelle hans enke pensjon.

§ 40. Borgermesteren har, efter forskrifter som herreds-
styret fastsetter, å føre det nærmeste tilsyn med kommunens
penge- og regnskapsvesen, å avgi forslag til kommunens bud-
getter eller uttalelse om budgettforslagene og forøvrig å uttale
sig om den finansielle side av saker som foreligger.

Herredsstyret kan i de samme forskrifter avgjøre, om og i
tilfelle i hvilken utstrekning han skal overta arbeide med andre
kommunale saker.

Hvis der blir opprettet flere borgermesterstillinger, gjelder
bestemmelsene i paragrafene 39 og 41 også for disse.

§ 41. Borgermester skal delta i herredsstyrets og formann-
skapetets møter, og han har adgang til å ta del i utvalgs, styres
og råds forhandlinger. Han er dog uten stemme i disse kor-
porasjoner. Han kan velges til medlem av utvalg og særskilte
styres og råd.

§ 42. Til hjelp for ordføreren kan der i hvert herred
ansettes en herredssekretær; også annet arbeide kan overdras
til ham. Han lønnes av herredskassen og ansettes på vilkår,
som herredsstyret vedtar.

§ 43. I hvert herred skal ansettes en herredskasserer,
som lønnes av herredskassen.

§ 44. Likeledes skal herredsstyret velge to revisorer, som
har å revidere kommunens regnskaper.

I kommune, hvor der er opprettet eget kontor for revisjon
av kommunens regnskaper, kan herredsstyret vedta, at der bare
skal være én revisor.

De til ansvar deciderte poster foranstalter formannskapet
berikket uten ophold.

§ 45. Herredsstyre og sognestyre kan forøvrig opprette
de stillinger, som de finner nødvendige av hensyn til de kom-
munale anliggender og de kommunale arbeider, og atter opheve
disse stillinger.

Kapitel 6.

Om statens tilsyn med herreds- og sognekommuners forvaltning.

§ 46. Vedtak av herredsstyre, sognestyre og annen kom-
munal myndighet er ikke gyldig, før Kongen har godkjent det,
når vedtaket går ut på:

1. å opta lån eller overta garanti for lån, som ikke tilbake-
betales av beholdent overskudd eller ved utligning på bud-

30 septbr.

Nr. 2.

gettene i løpet av de første 5 år. Hvis lån skal brukes til et bestemt foretagende, kan Kongen — under hensyn til dette foretagendes varighet og fremtidige nytte — som betingelse for sin godkjennelse bestemme, på hvilken måte og innen hvilken tid lånet senest skal være betalt. Tiden for tilbakebetaling må ikke være mer enn 40 år,

2. bruk av lånte midler, som ikke betales ved utligning på de årlige budjetter i kortere tid enn 6 år. Kongen kan på samme måte som under punkt 1 fastsette innenfor et tidsrum av 40 år, hvorledes lånet skal betales,

3. kjøp av eiendom eller iverksettelse av et foretagende, som vil medføre nødvendigheten av å anvende lånemidler som under 1 eller 2 nevnt,

4. å overta andre forpliktelser, som påfører kommunen utgifter i et lenger tidsrum enn de næste 5 år, og som gjennomsnittlig årlig overstiger et beløp, som Kongen fastsetter,

5. å avhende fast eiendom, hvis verdi overstiger et beløp, som Kongen fastsetter eller å bemyndige formannskap eller nogen annen til å utstykke og selge eller bortfeste slik eiendom,

6. å overdra myndighet og plikter efter bestemmelsene i § 32,

7. å forandre regler for bruk av oplagte fond,

8. å oprette borgermesterstilling og fastsette forskrifter for borgermesters gjøremål og hans lønns- og pensjonsvilkår,

9. ordning av revisjon med bare én revisor.

§ 47. Vedtak av herredsstyre eller sognestyre, som går ut på annet enn forkastelse eller utsettelse, innhenting av opplysninger eller avgivelse av erklæringer, utredning, valg, ansettelse av tjenestemenn eller herreds- og sognestyrers forretningsorden — og som ikke trenger godkjennelse av Kongen efter § 46 — skal forelegges fylkesmannen til godkjennelse. Hvis ikke fylkesmannen for beslutninger, som er fattet med $\frac{2}{3}$ flertall, senest innen 2 uker efter utskriftens mottagelse sender saken tilbake med sine bemerkninger og begjæring om, at den må undergis fornyet behandling, er vedtaket gyldig. Påbyr fylkesmannen en fornyet behandling av saken, kommer reglene i § 17 siste ledd, annet, tredje, fjerde og femte punktum til anvendelse. Kongen kan, efterat fylkestinget har hatt anledning til å uttale sig, forlenge den foran omhandlede frist inntil 6 uker.

Fylkesmannen skal erklære et vedtak ugyldig:

1. når det går ut på forføining, som vedkommende myndighet ikke har rett til å treffe,

2. når vedtaket er blitt til med tilsidesettelse av nogen lov eller av nogen bestemmelse, som er utferdiget i medhold av lov.

Når slikt tilfelle inntreffer, skal fylkesmannen straks under-^{30 septbr.}rette vedkommende ordfører. Herredsstyret eller i tilfelle sogne-^{Nr. 2.}styret kan da innen en frist av seks uker innanke avgjørelsen for Kongen eller bringe den inn for domstolene, hvis der er adgang til det.

Inntil fylkesmannens avgjørelse er underkjent av Kongen eller ved upåanket dom, kan de kommunale myndigheter ikke foreta noget for å sette vedtaket i verk eller gjennomføre det.

§ 48. Når et vedtak ikke har fått to tredjedels flertall ved den fornyede behandling i herredsstyre eller sognestyre efter bestemmelsene i § 17, siste ledd og paragraf 47, annet ledd og mindretallet har forlangt saken forelagt Kongen, kan denne stadfeste eller forkaste vedtaket.

§ 49. Vedkommende regjeringsdepartement kan fastsette forskrifter for opstilling av budgett og for regnskapsførsel og revisjon.

Likeså kan departementet gi forskrifter om opbevaring og ordning av samt tilsyn med kommunestyrets arkiver. Det kan bestemme, at eldre arkivsaker, som ikke er i bruk, skal sendes inn til et statsarkiv, hvis de ikke opbevares på betryggende måte.

Kapitel 7.

Særskilte bestemmelser om herredsstyres medlemmer.

§ 50. Alle herredsstyrets medlemmer undtagen ordføreren er pliktige til for sin tjenestetid å motta valg til utvalg, råd og komiteer, som nedsettes efter paragrafene 28, 31 og 33. Enhver kan dog undslå sig for samtidig å være medlem av flere enn to faste utvalg.

Ordføreren og formannskapets medlemmer er, så lenge de gjør tjeneste, fritatt for alle andre ombud, som ikke er pålagt dem ved lov eller ved bestemmelser, som herredsstyre har godtatt.

§ 51. Undlater noget medlem eller nogen varamann uten gyldig forfall å komme i rette tid til møte, som med tilstrekkelig varsel er sammenkalt efter denne lov, eller forlater nogen møtet uten gyldig forfall, kan vedkommende forsamling ilegge ham en bot av 10 kroner, som tilfaller herredskassen.

§ 52. Medlem, som er tilstede i herredsstyre, formannskap, sognestyre, utvalg, styre, råd eller komite, når en sak blir optatt til avstemning, er pliktig til å stemme.

§ 53. Herredsstyre kan vedta, at dets medlemmer og andre kommunale ombudsmenn skal ha skyssgodtgjørelse av kommunekassen efter et vedtatt regulativ for reiser til og fra kommunale møter, når reiselengden tilsammen overstiger 20 kilo-

30 septbr. meter. Under særegne omstendigheter kan herredsstyret ned-
Nr. 2. sette denne veilengde inntil det halve, når det gjelder sjø-
reiser.

§ 54. I herred, hvor der ikke er herredssekretær, eller hvor ordføreren på grunn av sitt bosted eller av andre årsaker helt eller delvis må overta forefallende sekretærarbeide, har ordføreren rett til å få utbetalt av kommunekassen en godtgjørelse, som herredsstyret fastsetter.

Medlemmer av herredsstyre og formannskap skal ikke ha lønn eller godtgjørelse av kommunekassen for sitt arbeide med de kommunale anliggender, undtagen som medlemmer av lønte styrer eller råd efter paragraf 31 eller som medlemmer av komiteer, hvis øvrige medlemmer får godtgjørelse.

Særlige arbeider, hvis utførelse direkte hører under et medlems kallsgjerning, profesjon, bedrift eller levebrød, kan ikke kreves utført for kommunen uten godtgjørelse.

Kapitel 8.

Om fylkeskommune, fylkesting og fylkesutvalg.

§ 55. Et fylkes herreder danner en felleskommune, fylkeskommunen.

Fylkestinget har bevilgnings- og beskatningsretten og skjøtter sammen med fylkesutvalget og fylkesmannen fylkets anliggender innen de grenser, som gjeldende lov tilsier.

Fylkesting og fylkesutvalg utfører dessuten de offentlige gjøremål, som lov forøvrig pålegger dem.

Fylkesmannen er fylkeskommunens rettslige representant. Han underskriver på dens vegne og har anvisningsmyndighet.

§ 56. Fylkesting består av ordførerne i fylkets herreder. Dessuten tar fylkesmannen del i fylkestingets forhandlinger, dog uten stemme.

§ 57. I hver fylkeskommune skal der være et fylkesutvalg; dette består av fylkesmannen som formann og fire andre medlemmer, som fylkestinget velger av sin egen midte eller blandt andre som er bosatt i fylkeskommunen. Valget gjelder for fire år, og hvert annet år trer to medlemmer ut. Hver gang velges tillike fire varamenn. Den, som har gjort tjeneste som medlem i fire år, har rett til å bli fritatt de følgende fire år. Den, som er over 60 år gammel, kan undslå sig for å motta valg til medlem av fylkesutvalg.

Medlem av fylkesutvalg, som ikke tillike er medlem av fylkesting, kan ta del i dettes forhandlinger, dog uten stemme.

§ 58. Fylkesutvalget trer sammen efter fylkesmannens innkallelse til behandling av saker, som gjelder fylkeskommunen,

når dette er påbudt i lov, når minst to medlemmer av fylkes-30 septbr.
utvalget forlanger det, eller fylkesmannen finner å burde høre Nr. 2.
fylkesutvalgets mening. Spørsmål om å bruke beløp utenfor det
budgett fylkestinget har bevilget, blir alltid å forelegge fylkes-
utvalget til behandling.

§ 59. Fylkesutvalgs beslutninger fattes ved almindelig
stemmeflerhet. Står stemmene likt, gjør fylkesmannens stemme
utslaget. Et vedtak er ikke gyldig, når fylkesmannen eller mer
enn ett av de valgte medlemmer er fraværende.

Undlater noget medlem uten gyldig forfall å møte i fyl-
kesutvalg, kan dette ilægge den fraværende en bot, fra 20 til
50 kroner, som tilfaller fylkeskassen.

I fylkesutvalg føres bok over forhandlingene.

§ 60. Fylkesting trer sammen til ordinært møte én gang
årlig til tid og sted, som foregående fylkesting har fastsatt.

Lysing om møtet utstedes av fylkesmannen senest 6 uker
før møtet trer sammen.

Ekstraordinært fylkesting holdes, når Kongen forlanger det,
eller når det foregående fylkesting har besluttet det, eller når
fylkesutvalget finner det nødvendig. Lysing om ekstraordinært
fylkesting utstedes likeledes av fylkesmannen, og som regel
minst 14 dager før møtet.

§ 61. Fylkestings forhandlinger foregår for åpne dører,
når ikke annet er vedtatt for nogen enkelt sak.

Fylkestinget åpnes av fylkesmannen med oprop av med-
lemmene. Fylkestinget velger derefter av sin egen midte en
formann og varaformann for hele samværet. Valget foregår
etter reglene i paragraf 8, fjerde ledd. Ved møte i fylkesting
bokføres forhandlingene. Lederen av møtet undertegner for-
handlingsboken for hvert møte.

§ 62. For det ordinære fylkesting skal fylkesmannen frem-
legge:

1. Utkast til fylkeskommunens budgett, med forslag til be-
slutning om skattepålegg. Utkastet skal være avfattet
således, at det gir en fullstendig og tydelig oversikt over
alle fylkeskommunens inntekter og utgifter i budgetåret,
derunder også mulige avsetninger til fond. Utkastet skal
være gjennomgått av fylkesutvalget og ledsaget av dettes
bemerkninger og mulig avvikende forslag til vedtak.
2. Utdrag av forrige budgetårs regnskaper, ledsaget av en
oversikt over bevilgningene og de beløp som er brukt, og
av en redegjørelse for årsakene til mulige uoverensstem-
melser mellom bevilgning og regnskap. Er regnskapet for
nogen post ikke endelig avsluttet, gir fylkesmannen for-
nøden forklaring om denne i oversikten til det følgende
fylkesting.

30 septbr. 3. Fylkeskommunens regnskaper, revidert siden siste ordinære møte og bilagt med antegnelser, besvarelser og vedtegninger.

4. Fylkesutvalgets forhandlingsbok.

Enn videre fremlegger fylkesmannen alle andre saker med dokumenter, som fylkestinget skal behandle. Sakene bør i regelen være ledsaget av fylkesmannens uttalelse, og i tilfelle også av forslag til vedtak.

Avtrykk av de til behandling fremlagte saker bør så vidt mulig være sendt fylkestingets medlemmer nogen tid før fylkestinget trer sammen.

§ 63. På ekstraordinært fylkesting behandles i regelen bare de saker, som er nevnt i innkallingen. Også andre saker kan dog behandles, når fylkestinget vedtar det.

§ 64. Fylkesting kan ikke gjøre lovlig vedtak uten minst to tredjedeler av de stemmeberettigede medlemmer er til stede.

Sakene avgjøres ved almindelig flertall, når ikke noget annet er bestemt i denne eller andre lover. Står stemmene likt, gjør formannens stemme utslaget.

§ 65. Hvis forslag om bevilgning av nye årlige lønninger eller andre nye varige årsutgifter, nye foretagender, avhendelse eller kjøp av fast eiendom, avståelse av nogen av fylkeskommunens rettigheter eller optagelse av lån er vedtatt med mindre enn to tredjedeler av de stemmer som er avgitt, skal der holdes ny avstemning om saken, dog ikke i samme møte. Før noget forslag heller ikke ved denne avstemning minst to tredjedeler av stemmene, kan mindretallet med stemmeflerhet innen sin midte kreve vedtaket innanket for Kongen. Denne kan derefter uten videre stadfeste eller forkaste flertallets vedtak. Ved avstemningen innen mindretallet er i tilfelle av stemmelikhet formannens stemme avgjørende, hvis han hører til mindretallet. Hvis dette ikke er tilfellet, velger mindretallet før avstemningen en opmann, hvis stemme gjør utslaget i tilfelle av stemmelikhet.

§ 66. Hvis det gjelder utgifter, som skal betales av fylkeskommunen gjennom et lenger tidsrum end de næste 5 år, eller hvis det gjelder å forandre regler for bruk av oplagte fond, skal Kongens samtykke innhentes før vedtaket blir gyldig.

§ 67. Fylkesmannen utsteder i overensstemmelse med det budgett, som fylkestinget har vedtatt, en offentlig lysing om fylkeskommunens utgifter og inntekter i budgettåret og om de skattepålegg, som er vedtatt.

Avtrykk av lysingen sendes hvert medlem av fylkestinget, fylkeskommunens kasserer og andre vedkommende.

§ 68. Fylkeskommunens regnskaper skal under samme ansvar som for regnskapsavleggelse likeoverfor staten være løvert til fylkesmannen innen tre måneder efter regnskapsårets utløp.

§ 69. Fylkestinget antar hvert år to lønte revisorer 30 septbr. med to varamenn til å revidere fylkeskommunens regnskaper. Nr. 2. De skal under sitt arbeide følge den instruks, som fastsettes for dem.

Revisjonens antegnelser sendes fylkesmannen innen 4 måneder, etterat revisorene har mottatt regnskapene; han sørger for, at de besvares innen to måneder. Revisorene gjør derefter vedtegninger innen en måned.

Fylkestinget deciderer antegnelseene til alle fylkets regnskaper. Vil nogen ikke underkaste sig den avsaatte decisjon, kan vedkommende regjeringsdepartement, om han søker derom, avgjøre saken med bindende virkning.

§ 70. Fylkestinget sitter sammen så lenge det finner det nødvendig.

Ved hvert fylkestings slutning underskrives forhandlingsboken av medlemmene. Fylkesmannen opbevarer forhandlingsboken.

§ 71. Bestemmelseene i § 16 om medlemmers ugildhet ved behandling av saker i herredsstyre og formannskap gjelder også ved behandling av saker i fylkesting og fylkesutvalg.

§ 72. De valgte medlemmer av fylkesting og fylkesutvalg har rett til skyss- og kostgodtgjørelse, som for herredsordførere bestemt, og kostgodtgjørelse for forretningsdager — selv om de ikke gjør nogen reise — hvis ikke fylkestinget har fastsatt en høiere skyss- og kostgodtgjørelse.

Fylkesmannen har for reise til møte i fylkesting og fylkesutvalg rett til skyss- og kostgodtgjørelse som for reise i offentlig ærend.

Fylkesmannens skyss- og kostgodtgjørelse utres av statskassen. De andre utgifter ved fylkestings og fylkesutvalgs møter utres av fylkeskommunens kasse.

Kapitel 9.

Forskjellige bestemmelser.

§ 73. For lån, som fylkesting, herredsstyre eller sogne- styre har besluttet å opta, og som ikke tilbakebetales i kortere tid enn 6 år, kan der utstedes rentebærende gjeldsbrev lydende på ihendehaveren. Disse gjeldsbrev må ikke lyde på mindre beløp enn kr. 100 eller tilsvarende beløp i fremmed mynt og skal inneholde opplysning om, på hvilken måte og i løpet av hvilket tidsrum lånet skal innfries.

§ 74. Nødvendige lempninger i anvendelsen av gjeldende lov ved kommuners deling og ved ekstraordinære kommunevalg fastsettes av Kongen.

§ 75. På forlangende av ordfører eller borgermester skal hver statstjenestemann gi uten betaling de meddelelser, som er

30 septbr. nødvendige for de kommunale forretninger, og som han efter Nr. 2. sin stilling kan gi.

§ 76. Kongen kan bemyndige det departement, hvorunder saker om kommunens almindelige forvaltning hører, til å treffe de i §§ 46, 47, 48 og 65 omhandlede avgjørelser.

§ 77. Denne lov trer i kraft den 1 juli 1922.

§ 78. Samtidig med at denne lov trer i kraft, opheves følgende lover:

1. Lov om formannskaper på landet av 14 januar 1837, med tilleggslover av 11 februar 1860, 14 juni 1879, 27 juli 1896 undtagen § 7, 11 april 1900, 29 mai 1901, undtagen § 64, 9 juni 1903, 17 mai 1904 nr. 4, 12 juni 1906 og 7 juni 1910 undtagen § 2.

2. Lov angående kommuners adgang til å utstede obligasjoner lydende på ihendehaveren m. m. av 23 mai 1857.

3. Lov om landkommunenes skattevesen av 15. april 1882, paragrafene 1, 2, 3, 4, 5, 6, 55, 56 og 63.

4. I lov angående kristne dissenter og andre, der ikke er medlemmer av statskirken, av 27 juni 1891, paragraf 17 ordene: »og ikke stedes til deltagelse i kommunale forhandlinger og beslutninger statskirken vedkommende.»

5. Skattelov for landet av 18 august 1911 paragraf 140, samt setningen: »Nedsettelsen skjer såvidt mulig med holdsmessig beløp for herredets og avdelingens anpart av skatten« i § 133, d.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 30 september 1921.

Haakon.
(L. S.).

O. Blehr.

H. S. Fürst.

Lov

om kommunestyre i byene.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 27 september 1921 sålydende:

Kapitel 1.

Om lovens virkefelt og om ordningen av kommunestyret.

§ 1. Denne lov gjelder for bykommuner og omfatter de kommunale anliggender, som der ikke er andre bestemmelser for i særskilte lover.

30 septbr.
Nr. 3.

En bykommunes grenser kan ikke endres uten ved lov, 30 septbr. Nr. 3.
Dog kan mindre grensereguleringer foretas av Kongen, når ikke nogen av de kommuner, som berøres av endringen, forlanger saken innbragt for de lovgivende myndigheter.

En bys navn kan heller ikke endres uten ved lov, og efter at vedkommende bystyre har hatt anledning til å uttale sig.

§ 2. Kommunestyret i byene består av bystyre, formannskap, ordfører og — i tilfelle — borgermester.

§ 3. Bystyre velges av byens stemmeberettigede innbyggere for 3 år, efter de regler som gjeldende lov fastsetter.

Efter siste almindelige eller kommunale folketelling for kommunevalget fastsettes antallet av bystyres medlemmer således:

I byer, som har ikke over	3 000	innbyggere,	20
over 3 000 men » »	5 000	—	28
» 5 000 » » »	7 500	—	36
» 7 500 » » »	10 000	—	44
» 10 000 » » »	15 000	—	52
» 15 000 » » »	25 000	—	60
» 25 000 » » »	50 000	—	68
» 50 000 » » »	100 000	—	76
» 100 000			84

Når innbyggerantallet i en by stiger, så at antallet av bystyrets medlemmer skal økes efter ovenstående regel, blir medlemstallet uforandret, hvis bystyret vedtar det med minst to tredjedeler av sitt fulle stemmetall og Kongen godkjenner vedtaket. Når innbyggerantallet videre stiger over en av de fastsatte grenser, økes antallet av bystyrets medlemmer hver gang med 8.

Bystyre kan gjøre lovens almindelige regler om medlemsantallet gjeldende på samme måte som det kan fravike dem.

§ 4. Valgbar til bystyre og pliktig til å motta valg er hver, som har rett til å stemme ved valget, med følgende undtagelser:

1. Utelukket fra å velges er vedkommende fylkesmann og borgermester.
2. Fritatt for å velges er på forlangende:
 - a. den, som innen valgårets utløp har fylt 60 år,
 - b. den, som ved valgårets utløp har gjort tjeneste som medlem av bystyret de tre siste år,
 - c. den, som forøvrig har denne rett efter gjeldende lov,
 - d. den, som påberoper sig sådan svakelighet eller annen hindring, som valgstyret godkjenner.

Den, som vil gjøre bruk av nogen av de fritagelsesgrunner, som er nevnt under 2, må melde dette til valgstyret senest 14

20 septbr. dager før valget, hvis ikke retten til å kreve sig fritatt er
 Nr. 3. tapt allerede før dette tidspunkt.

Valgstyret setter op en liste over dem, som er fritatt efter eget forlangende.

§ 5. Ingen kan vedbli å være medlem av bystyre:

- a. når han mister sin stemmerett i kommunen,
- b. når utelukkelsesgrunn efter paragraf 4 nr. 1 inntreffer,
- c. når og så lenge hans stemmerett er suspendert.

Hvis nogen ikke kan skjøtte sine plikter som medlem av bystyret på grunn av svakelighet eller annen hindring, som godkjennes, og han søker om å bli fri, kan bystyret for en bestemt tid eller for resten av valgperioden fritta ham for hvervet.

§ 6. Formannskapet er en fjerdedel av bystyrets medlemmer.

Før de valgte medlemmer av bystyre trer i tjeneste, samles de efter tilstrekkelig varsel under ledelse av den fungerende ordfører og velger av sin midte for 3 år formennene og inntil like mange varamenn.

I samme møte og under samme ledelse foregår derefter de i § 9 omhandlede valg.

Møtet er beslutningsdyktig, når minst to tredjedeler av medlemmene er tilstede.

§ 7. Utelukket fra å velges til formann er alle, som har regnskap å avlegge til kommunen eller som har å revidere kommunalt regnskap.

Fritatt for å velges til formann er den, som ved valgårets utløp har gjort tjeneste som sådan de tre siste år. For å opnå fritagelse må vedkommende ha fremsatt forlangende om det for ordføreren senest i det møte, da formennene skal velges.

Ingen kan vedbli å være formann, når han kommer i stilling, som efter denne paragrafs 1ste ledd medfører utelukkelse.

§ 8. Er antallet av varamenn eller av en gruppes varamenn i bystyre blitt utilstrekkelig, kan der med fylkesmannens samtykke holdes ekstraordinært valg til utfylling av varamennenes tall ved flertallsvalg.

Er antallet av varamenn eller av en gruppes varamenn i formannskap blitt utilstrekkelig, kan bystyret ved flertallsvalg velge én eller flere faste eller midlertidige varamenn i tilfelle innen vedkommende gruppes midte.

§ 9. Bystyret velger årlig blandt formennene en ordfører og en varaordfører. Den, som i ett år har vært ordfører, kan undslå sig for å velges igjen for det følgende år.

Hvis ved første avstemning under valg på ordfører eller varaordfører ingen får flertall av de stemmer, som er avgitt, holdes ny avstemning. Ved denne avstemning regnes den for

valgt, som har fått flest stemmer; hvis flere har fått samme stemmetall, avgjøres valget ved loddtrekning. 30 septbr.
Nr. 3.

Trer ordføreren midlertidig eller endelig ut av funksjon i løpet av den tid, som han er valgt for, rykker varaordføreren op som ordfører og bystyret velger midlertidig eller endelig en ny varaordfører.

Kapitel 2.

Om formene for bystyres og formannskaps virksomhet.

§ 10. Bystyre og formannskap treffer sine avgjørelser i møte under ledelse av ordfører eller varaordfører, eller, om de begge har forfall, av en ordstyrer som velges for anledningen blandt forsamlingens medlemmer; dette valg avgjøres ved stemmeflerhet.

§ 11. Ordføreren sammenkaller bystyret og formannskapet, når han finner det påkrevet, når formannskapet avslutter det, eller når fylkesmannen forlanger det.

Innkallelse til møte i bystyre skal inneholde opgave over de saker, som skal behandles, og kunngjøres fire til otte dager før møtedagen, efter sakenes art. I samme tidsrum skal dokumentene i original eller avskrift ligge til eftersyn på et sted, som nevnes i innkallelsen.

§ 12. Bystyre eller formannskap kan ikke gjøre noget gyldig vedtak uten at mer enn halvdel av medlemmene er tilstede.

§ 13. Møte i bystyre holdes for åpne dører. Dog kan bystyre gjøre vedtak om, at en enkelt sak behandles for lukkede dører. Forhandlinger om dette kan efter ordførerens avgjørelse foregå for lukkede dører.

§ 14. I bystyres møte kan vedtak også gjøres i sak, som ikke har vært nevnt i innkallelsen, hvis ikke ordføreren eller en fjerdedel av forsamlingens medlemmer motsetter sig, at den avgjøres.

Utenfor de saker, som med innstilling er forelagt for bystyre, kan hvert medlem av bystyret stille forespørsler rettet til ordføreren. Forslag, som fremsettes i forbindelse med en slik forespørsel, kan ikke avgjøres i møtet, hvis ordføreren eller en fjerdedel av forsamlingens medlemmer motsetter sig det.

§ 15. Når medlem av bystyre eller formannskap ved avgjørelsen av en sak vil kunne få personlig særfordel, tap eller ansvar av betydning, trer vedkommende medlem ut som ugild ved behandling av saken. Det samme gjelder, når avgjørelsen vil skaffe sådan personlig særfordel, tap eller ansvar for et medlems ektefelle eller for nogen som er i slekt med med-

30 septbr. lem, i op- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som
 Nr. 3. søsken, eller like nær besvogret.

Ved avgjørelse av tariffoverenskomst eller lønnsregulativ trer den ut, som selv eller hvis ektefelle omfattes av tariffen eller regulativet.

Ved besettelse av lønt post eller ved innstilling til besettelse trer likeledes den ut, som enten selv er ansøker eller står i forhold som ovenfor nevnt til nogen ansøker.

Likeledes trer dissenterne ut ved behandling av saker, som gjelder statskirken.

Når der reises spørsmål, om et medlem bør tre ut som ugild, avgjør forsamlingen dette, men vedkommende medlem tar ikke selv del i avgjørelsen av spørsmålet.

Selv om et medlem ikke kan regnes for ugild etter ovenfor nevnte bestemmelser, kan bystyre eller formannskap på anmodning frita dette medlem for å ta del i behandlingen av en sak, når vedkommende på grunn av personlige forhold ikke står fullt fritt ved avgjørelsen av saken.

§ 16. For at vedtak av bystyre eller formannskap skal være gyldig, kreves, at det er fattet med flertall av de stemmer, som er avgitt, når ikke annet er fastsatt i lov.

Står stemmene likt, gjør ordførerens stemme utslaget, undtagen ved valg eller ansettelse av tjenestemenn. Bortsett fra valg på ordfører og varaordfører etter paragraf 9, valg av ordstyrer etter § 10 og i tilfelle valg av formenn, gjelder ved valg og ansettelse av tjenestemenn følgende regler:

Hvis ved første avstemning ingen får flertall av de stemmer som er avgitt, holdes ny avstemning. Ved denne regnes den for valgt, som har fått flest stemmer. Der kan før ny avstemning gjøres vedtak om, at der bare skal stemmes på to eller flere av dem, som ved første avstemning har fått de høieste stemmetall. Hvis valget fremdeles er uavgjort, fordi flere har fått like mange stemmer, avgjøres valget eller ansettelsen ved loddtrekning.

Et vedtak av bystyre, som ikke gjelder forkastelse eller utsettelse, innhenting av opplysninger eller avgivelse av erklæringer, utredning, valg, ansettelse av tjenestemenn eller bystyrets forretningsorden, og som ved endelig avstemning ikke opnår to tredjedels flertall — skal forelegges bystyret til ny behandling i senere møte. Blir der heller ikke da to tredjedels flertall for en positiv beslutning i saken, kan mindretallet forlange i møtet, at den forelegges Kongen til avgjørelse etter paragraf 43, siste ledd; et flertall av mindretallet må dog være enig om å fremsette dette forlangende. Ved avstemningen innen mindretallet er da i tilfelle av stemmelikhet ordførerens stemme avgjørende, hvis han hører til mindretallet.

Hvis dette ikke er tilfellet, velger mindretallet før avstemnin- 30 septbr.
gen en opmann, hvis stemme gjør utslaget i tilfelle av stemme- Nr. 3.
likhet. Forlanger ikke mindretallet beslutningen innanket for

Kongen eller opnår den to tredjedels flertall, er den gyldig, hvis betingelsene for gyldighet forøvrig er tilstede.

§ 17. Hvis medlemmer av bystyre eller formannskap dør, trer ut eller får varig forfall, trer varamenn inn i deres sted etter den nummerorden, hvori de er valgt.

Ved innkallelse av varamenn til møte eller til behandling av en enkelt sak, følges likeledes såvidt mulig nummerordenen.

Er bystyre eller formannskap sammensatt ved forholdsvalg, skal utfylling skje ved varamenn av den gruppe, som på grunn av avgang eller forfall ikke er fulltallig.

§ 18. Ved møte i bystyre og formannskap bokføres forhandlingene. Ved møtets slutning opleses det bokførte, for såvidt ikke annen bestemmelse treffes. Møtets leder og minst to andre medlemmer undertegner forhandlingsboken for hvert møte.

Der skal føres fortegnelse over inntkomne og utgående saker på den måte, som fylkesmannen godkjenner; han autoriserer forhandlingsbøker og journaler.

Kapitel 3.

Om bystyres og formannskaps virkeområde.

§ 19. Bystyret har bevilgnings- og beskatningsretten og skjøtter sammen med formannskapet byens kommunale anliggender innen de grenser, som gjeldende lov tilsier.

Bystyre og formannskap utfører dessuten de offentlige gjøremål, som lov forøvrig pålegger dem, skaffer tilveie de opplysninger og avgir de uttalelser, som departementet og vedkommende fylkesmann krever.

§ 20. Innen utgangen av budgettåret skal bystyret avgi beslutning i budgett-form om kommunens inntekter og utgifter i det kommende budgettår og om skattepålegg efter skatte-loven.

I budgettet opføres alle kommunale inntekter og utgifter, deriblandt mulig underskudd fra forrige budgettår.

Lånemidler opføres ikke til dekning av budgettårets almindelige løpende utgifter.

På budgettet kan der avsettes beløp til bestemte formål, selv om disse ikke forutsettes å kreve uttelling i budgettåret, til driftsfond og til opleggning av forskjellige fond, som kommunen kan bruke for å møte senere års stigende utgifter eller sviktende inntekter.

30 septbr. I forbindelse med behandlingen av kommunens budgett
 Nr. 3. bør der også i tilfelle såvidt mulig treffes avgjørelse om de utgifter, som skal utres av lånte midler.

Utgifter og inntekter opføres såvidt mulig med sine brutto-beløp. Når det gjelder inntektgivende bedrifter, som ikke trenger tilskudd av bykassen til driften, kan bystyret beslutte, at bare den del av avkastningen, som ikke brukes til beste for vedkommende bedrift, opføres i kommunens ordinære budgett.

Formannskapet avgjør, innen hvilken tid budgettforslagene for de forskjellige kommunale forvaltningsgrener skal være avgitt.

Formannskapetets budgettforslag skal etter offentlig lysing ligge til eftersyn minst otte dager, før det blir behandlet i bystyret.

§ 21. Bystyrets virksomhet omfatter forøvrig behandling av saker, som gjelder:

1. å erhverve, avhende, pantsette, makeskifte fast eiendom eller avstå nogen rettighet i sådan,
2. nye foretagender eller betydeligere utvidelser av eldre,
3. bruk av kommunale bedrifters overskudd,
4. konsesjoner og avslutning av leie-, forpaktungs- eller leveransekontrakter, som binder kommunen for lenger tid enn 5 år eller er av større økonomisk betydning for kommunen,
5. å opta lån, som ikke tilbakebetales av beholdent overskudd eller ved utligning på budgettet i samme eller neste budgettår.

For kommunelån, som ikke tilbakebetales i kortere tid enn 6 år, kan der utstedes rentebærende gjeldsbrev, lydende på ihendehaveren. Disse gjeldsbrev må ikke lyde på mindre beløp enn kr. 100,00 eller tilsvarende beløp i fremmed mynt og skal inneholde opplysning om, på hvilken måte og i løpet av hvilket tidsrum lånet skal innfries.

6. å overta garanti for økonomiske forpliktelser,
7. ordning av regnskapsrevisjon, ansettelse av revisorer eller revisor og i tilfelle opnevning av utvalg for regnskaps- og decisjonssaker, mottagelse av regnskapsredegjørelser og driftsberetninger og avsigelse av decisjon,
8. å ansette borgermester,
9. å overdra myndighet og plikter i henhold til bestemmelsene i paragrafene 29, 32 og 33,
10. å fastsette almindelige salgstariffer eller priser for vann, gass, elektrisk kraft og for andre ydelser fra kommunale innretninger, verker eller bedrifter, der fremtrer som monopolforretninger,

11. å oprette de stillinger, som det finner nødvendige av hen- 30 septbr.
syn til de kommunale anliggender og de kommunale arbei- Nr. 3.
der og atter opheve disse stillinger.

§ 22. Formannskap handler på kommunens vegne i alle tilfelle, hvor avgjørelsen av en sak ikke er henlagt til bystyre, til særskilt styre eller til annen myndighet. Formannskap kan dog kreve bystyres avgjørelse også utenfor de tilfelle, som skal forelegges det efter ovenfor nevnte bestemmelser.

§ 23. Formannskap kan gi samtykke til å overskride bevilgede beløp, som er fastsatt ved skjønnsmessig overslag, når budgettet ikke forrykkes i vesentlig grad, foreta mindre rettelser i budgettet og avgjøre, om bevilgning, som ikke er brukt i budgettåret, kan overføres til et følgende års regnskap.

§ 24. Der påligger formannskap særlig:

1. å sørge for, at de saker, som det har å bringe inn for bystyre, forelegges dette i utredet stand og å avgi innstilling i disse saker,
2. å føre tilsyn med eller sørge for tilsyn med, at bystyrets og formannskapets beslutninger etterkommes, hvor dette tilsyn ikke er lagt til statstjenestemenn eller lovbestemt styre,
3. å påse, at kommunens regnskaper, regnskapsredegjørelser og driftsberetninger leveres i rette tid, og at regnskapene uten opphold overgår til revisor, hvis der ikke foregår daglig revisjon av kassebilagene, samt forelegge dem for bystyret med innstilling, forsåvidt dette ikke har nedsatt særskilt utvalg til å forberede decisjonssakene,
4. å bestemme, hvem der har rett til å anwise regninger til utbetaling og fastsette, hvorledes denne rett skal utøves, så langt som det anses hensiktsmessig, at andre enn bormesteren — eller i byer, hvor der ikke er ansatt en sådan — ordføreren har denne myndighet. Anvisningsmyndighet må ikke overdras revisor eller kasserer og deres personale. Chef for kommunal administrasjonsgren kan heller ikke få anvisningsmyndighet, uten at kassebilagene revideres efterhvert som de kommer,
5. å bestemme, hvem der kan forplikte kommunen ved sin underskrift, så langt som det anses hensiktsmessig, at andre enn ordføreren har denne myndighet,
6. å ansette kommunale tjenestemenn og vedta instruks for dem, når dette ikke er lagt til bystyre eller annen myndighet,
7. efter innstilling fra politimester å fastsette takst for kjøring og arbeider, når slik takst er hjemlet ved lov.

30 septbr. § 25. Formannskap kan avgjøre saker, som det til-
 Nr. 3. kommer bystyre å fatte beslutning om, når der ikke er tid til
 å forelegge saken for bystyret uten å utsette berettigede hen-
 syn for å bli tilsidesatt. Innberetning om avgjørelsen skal i
 tilfelle snarest mulig forelegges for bystyret.

§ 26. Bystyre eller formannskap kan ikke treffe forfoi-
 ninger, som særskilt kommer politiske organisasjoner eller for-
 mål tilgode.

Kapitel 4.

Om overdragelse av bystyres og formanskaps myndighet og og plikter. Utvalg, styrer, komiteer.

§ 27. Bystyre kan gi formannskap myndighet til å an-
 vende beløp av den på budgettet opførte bevilgning til tilfel-
 dige utgifter.

§ 28. Bystyre kan overdra til formannskap eller nogen
 annen å erverve og avhende eiendommer eller rettigheter i så-
 danne i den utstrekning, hvori det er nødvendig for å sette i
 verk eller gjennomføre et vedtak, som bystyre har gjort.

Når bystyre beslutter å opta lån, kan det overlate til
 formannskap å avtale eller godkjenne de nærmere vilkår for
 lånet.

§ 29. Med bystyres samtykke kan formannskap oprette
 faste utvalg for kommunale formål eller for avdelinger av den
 kommunale virksomhet, som ikke ved lov er lagt under eget
 styre.

Bystyre fastsetter ved almindelige forskrifter området for
 disse utvalgs virksomhet. Denne virksomhet kan utstrekkes
 til også å omfatte gjøremål, som efter denne lov tilligger for-
 mannskapet eller kan tillegges dette; å ansette eller avskjedige
 administrasjonschef kan dog ikke overdras til utvalg.

§ 30. Bystyre fastsetter, hvor mange medlemmer der skal
 være i hvert av de faste utvalg. Formannskap opnevner, hvis
 ikke bystyret har bestemt noget annet, medlemmene av utval-
 gene, dog ikke medlemmer av utvalg for regnskaps- og deci-
 sjonssaker; der velges i regelen minst et medlem av formann-
 skapet inn i hvert av disse utvalg og formannskapet avgjør,
 hvem skal være formann og varaformann.

§ 31. Formannen sammenkaller utvalget, når han finner
 det påkrevet, eller når utvalget beslutter det. De møtende
 treffer avgjørelse ved stemmeflerhet. Står stemmene likt, gjør
 formannens stemme utslaget. Ved valg og ansettelse gjelder
 bestemmelsen i paragraf 16, 3. ledd.

Der føres bok over utvalgets forhandlinger og utskrift
 sendes formannskapet efter dettes nærmere bestemmelse.

§ 32. For kommunal bedrift, som forutsettes ikke til stadighet å trenge driftstilskudd av bykassen, kan bystyret oprette en driftsledelse, bestående av styre eller av styre og råd.

Hvor driftsledelsen består av styre og råd, fastsetter bystyret ved almindelige forskrifter området for styrets og rådets virksomhet og fastsetter deres innbyrdes forhold. Til styre eller til styre og råd kan bystyret overdra den myndighet, som tilligger formannskapet samt til styre og råd enn videre avgjørelsesmyndigheten i de saker, som er nevnt i § 21 nr. 4 og 11 samt budgettbehandling.

Bystyret avgjør, hvorledes styre og råd skal sammensettes, velger rådets medlemmer, i den utstrekning, som det ikke har overlatt til andre å velge medlemmer og fastsetter i tilfelle deres godtgjørelse for deltagelse i rådets møter; bystyret ordner også revisjon.

Rådet opnevner de valgbare medlemmer av styret i den utstrekning, som bystyre ikke har overlatt til andre å velge medlemmer og fastsetter i tilfelle deres lønn.

Hvor driftsledelsen består av styre alene, avgjør bystyret likeledes, hvorledes styret skal sammensettes og velger dets valgbare medlemmer i den utstrekning, som det ikke har overlatt til andre å velge medlemmer.

Det fastsetter i tilfelle også deres lønn og anordner tillike revisjon.

§ 33. To eller flere kommuner kan oprette et felles styre til løsning av en kommunal oppgave; til dette styre kan overdras den myndighet, som vedkommende kommuner blir enige om innbyrdes, eller som fastsettes efter hvad lov foreskriver om slike tilfelle.

§ 34. Formannskap kan opnevne komiteer til forberedende behandling av saker og til å utføre særskilte hverv.

§ 35. Bestemmelsene i paragraf 15 om medlemmers ugildhet ved avgjørelse av sak i bystyre og formannskap, gjelder også ved avgjørelse av sak i utvalg, styre, råd og komite.

Kapitel 5.

Om ordførers og borgermesters gjøremål.

§ 36. Ordføreren er kommunens rettslige representant. Han underskriver på kommunens vegne i alle tilfelle, hvor denne myndighet ikke er overdratt til andre.

§ 37. Som leder av møte i bystyre og formannskap håndhever ordføreren forretningsordenen og gjeldende lover, bestemmelser om, hvad der kreves til gyldig vedtak. Han drar

30 septbr. omsorg for, at de saker, som forelegges, er forberedt på forsvar. Nr. 3. lig måte og forestår protokolleringen.

Han kan ta del i alle utvalgs og råds forhandlinger, dog uten stemme.

§ 38. Ordføreren sørger for, at bystyrets og formannskapets bøker og dokumenter holdes forsvarlig opbevart og ordnet.

Han er ansvarlig for, at der blir sendt fylkesmannen utskrift av vedtak etter § 44, ledsaget av de opplysninger, som kreves, og han sørger forøvrig for, at underretning om vedtak blir sendt rette vedkommende.

§ 39. I byer, hvor borgermester ikke er ansatt, anviser ordføreren til utbetaling de utgifter, som kommunen har å svare, forsåvidt som anvisningsmyndigheten ikke er overdratt til andre.

Han holder vedkommende kasserer og revisjon underrettet om, hvem der til enhver tid har anvisningsmyndighet, og om hvorledes den skal utøves.

§ 40. I hver by skal der efter offentlig lysing ansettes borgermester, hvis ikke bystyret anderledes bestemmer. I mindre byer kan borgermesters gjøremål overdras til personer, som har annet arbeide, dog ikke til kommunal kasserer, revisor eller til formannskapssekretær.

Bystyret fastsetter borgermesterens lønn og øvrige vilkår og sikrer ham og i tilfelle hans enke pensjon.

§ 41. Borgermesteren har, efter forskrifter som bystyret fastsetter, å føre det nærmeste tilsyn med kommunens penge- og regnskapsvesen, å avgi forslag til kommunens budjetter eller uttalelse om budjettforslagene og forøvrig uttale sig om den finansielle side av saker, som foreligger.

Bystyret kan i de samme forskrifter avgjøre, om og i tilfelle i hvilken utstrekning han skal overta arbeide med andre kommunale saker.

De utgifter, som kommunen har å svare, anviser borgermesteren til utbetaling, forsåvidt som anvisningsmyndigheten ikke er overdratt til andre.

Hvis der blir opprettet flere borgermesterstillinger, gjelder bestemmelsene i paragraffene 40 og 42 også for disse.

§ 42. Borgermester skal delta i bystyrets og formannskapets møter, og han har adgang til å ta del i utvalgs, styres og råds forhandlinger. Han er dog uten stemme i disse korporasjoner. Han kan velges til medlem av utvalg og særskilte styrer og råd.

Kapitel 6.

Om statens tilsyn med bykommuners forvaltning.

§ 43. Vedtak av bystyre og annen kommunal myndighet er ikke gyldig, før Kongen har godkjent det, når vedtaket går ut på:

1. å opta lån eller overta garanti for lån, som ikke tilbake-^{30 septbr.} betales av beholdent overskudd eller ved utligning på bud- Nr. 3. gettene i løpet av de 5 første år. Hvis lån skal brukes til et bestemt foretagende, kan Kongen — under hensyn til dette foretagendes varighet og fremtidige nytte — som betingelse for sin godkjennelse bestemme, på hvilken måte og innen hvilken tid lånet senest skal være betalt. Tiden for tilbakebetaling må ikke være mer enn 40 år,
2. bruk av lånte midler, som ikke betales ved utligning på de årlige budgetter i kortere tid enn 6 år. Kongen kan på samme måte som under punkt 1 fastsette innenfor et tidsrum av 40 år, hvorledes lånet skal betales,
3. kjøp av eiendom eller iverksettelse av et foretagende, som vil medføre nødvendigheten av å anvende lånemidler som under 1 eller 2 nevnt,
4. å overta forpliktelser, som påfører kommunen utgifter i et lenger tidsrum enn de næste 5 år, og som gjennomsnittlig årlig overstiger et beløp, som Kongen fastsetter,
5. å avhende fast eiendom, hvis verdi overstiger et beløp, som Kongen fastsetter eller å bemyndige formannskap eller nogen annen til å utstykke og selge eller bortfeste slik eiendom,
6. å overdra myndighet og plikter efter bestemmelsene i § 33,
7. å forandre regler for bruk av oplagte fond,
8. å fastsette borgermesterens lønns- og pensjonsvilkår samt forskrifter for hans gjøremål eller å overdra borgermesters gjøremål til nogen, som har annen beskjeftigelse,
9. ordning av regnskapsrevisjon.

Når et vedtak ikke har fått to tredjedels flertall ved den fornyede behandling i bystyre efter bestemmelsene i paragraf 16, siste ledd, og mindretallet har forlangt saken forelagt Kongen, kan han stadfeste eller forkaste vedtaket.

§ 44. Utskrift av bystyres beslutninger skal sendes fylkesmannen, ledsaget av nødvendige dokumenter i original eller i avskrift. Det samme gjelder vedtak av formannskap eller annen kommunal myndighet, når vedtaket efter denne lovs paragraf 43 må godkjennes av Kongen.

Fylkesmannen skal erklære et vedtak ugyldig:

1. når det går ut på forføining, som vedkommende myndighet ikke har rett til å treffe,
2. når vedtaket er blitt til med tilsidesettelse av nogen lov eller av nogen bestemmelse, som er utferdiget i medhold av lov.

Når slikt tilfelle inntreffer, skal fylkesmannen straks underrette vedkommende ordfører. Formannskapet kan da innen

30 septbr. en frist av 6 uker innanke avgjørelsen for Kongen eller bringe
 Nr. 3. den inn for domstolene, hvis der er adgang til det.

Inntil fylkesmannens avgjørelse er underkjent av Kongen eller ved upåanket dom, kan de kommunale myndigheter ikke foreta noget for å sette vedtaket i verk eller gjennomføre det.

§ 45. Vedkommende regjeringsdepartement kan fastsette forskrifter for opstilling av budgett og for regnskapsførsel.

Likeså kan departementet gi forskrifter om opbevaring og ordning samt tilsyn med kommunestyrets arkiver. Det kan bestemme, at eldre arkivsaker, som ikke er i bruk, skal sendes inn til et statsarkiv, hvis de ikke opbevares på betryggende måte.

Kapitel 7.

Særskilte bestemmelser om bystyres medlemmer.

§ 46. Alle bystyrets medlemmer, undtagen ordføreren, er pliktige til for sin tjenestetid å motta valg til utvalg, råd og komiteer, som nedsettes efter paragrafene 29, 32 og 34. Enhver kan dog undslå sig for samtidig å være medlem av flere enn to faste utvalg.

Ordfører og formannskapets medlemmer er, så lenge de gjør tjeneste, fritatt for alle andre ombud, som ikke er pålagt dem ved lov eller ved bestemmelser, som bystyre eller formannskap har godtatt.

§ 47. Undlater noget medlem eller nogen varamann uten gyldig forfall å komme i rette tid til møte, som med tilstrekkelig varsel er sammenkalt efter denne lov, eller forlater nogen møtet uten gyldig forfall, kan vedkommende forsamling ilegge ham en bot av 10 kroner, som tilfaller bykassen.

§ 48. Medlem, som er tilstede i bystyre, formannskap, utvalg, styre, råd eller komité, når en sak blir optatt til avstemning, er pliktig til å stemme.

§ 49. Ordfører og medlemmer av formannskap og bystyre skal ikke ha lønn eller godtgjørelse av bykassen for sitt arbeid med de kommunale anliggender, undtagen som medlemmer av lønte styre eller råd i henhold til § 32 eller som medlemmer av komiteer, hvis øvrige medlemmer får godtgjørelse.

Særlige arbeider, hvis utførelse direkte hører under et medlems kallsgjerning, profesjon, bedrift eller levebrød, kan ikke kreves utført for kommunen uten godtgjørelse.

Kapitel 8.

Forskjellige bestemmelser.

§ 50. Nødvendige lempninger i anvendelsen av gjeldende lov ved ekstraordinære kommunevalg fastsettes av Kongen.

§ 51. På forlangende av ordfører eller borgermester skal³⁰ septbr. hver statstjenestemann gi uten betaling de meddelelser, som er Nr. 3. nødvendige for de kommunale forretninger, og som han efter sin stilling kan gi.

§ 52. Kongen kan bemyndige det departement, hvorunder saker om kommuners almindelige forvaltning hører, til å treffe de i §§ 16, 43 og 44 omhandlede avgjørelser.

§ 53. Denne lov trer i kraft fra 1 juli 1922.

§ 54. Samtidig med at denne lov trer i kraft, opheves følgende lover:

1. Lov om formannskaper i kjøpstædene m. v. av 14 januar 1837, med tilleggslover av 14 juni 1879, 27 juli 1896, undtagen § 7, 29 mai 1901, nr. 5, 17 mai 1904, nr. 5, 12 juni 1906 og 7 juni 1910, undtagen § 2.
2. Skattelov for byene av 18 august 1911, paragraf 52 og 131.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 30 september 1921.

Haakon.

(L. S.).

O. Blehr.

H. S. Først.

Lov

om vrakning av klippfisk og saltfisk.

30 septbr.
Nr. 4.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 27 september 1921 sålydende:

§ 1. Når klippfisk av norsk tilvirkning blir solgt her i riket i partier på 500 kilogram eller derover, og varen ikke tidligere er vraket, skal den vrakes senest idet levering skjer.

Dette gjelder dog ikke, dersom varen beror og leveres utenfor et vrakdistrikts grenser (§ 6), og kjøperen bor eller har sin forretning der hvor varen leveres.

§ 2. All klippfisk, som utføres her fra riket, skal vrakes ved utførselen. Herfra kan dog Kongen dispensere for utførsel til europeiske markeder av fisk av ringere kvalitet enn instruk-

30 septbr. sens annen sort. Attest om vrakningen skal følge fiskesendingen.
Nr. 4. gen. Attesten skal inneholde opplysning om tørringsmåten.

§ 3. Klippfisk, som ikke er undergitt tvungen vrakning etter denne lov, skal der allikevel være adgang til å få vraket, som om varen gikk inn under loven.

Det samme gjelder saltfisk.

Ethvert fiskeparti, som tidligere er lovlig vraket, skal der være adgang til å få vraket påny i den utstrekning, som vrakerinstruksen (§ 4) til enhver tid bestemmer.

§ 4. All vrakning skal foregå efter instruks, som er utferdiget av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 5. Efterkommes ikke de påbud, som i henhold til lov eller instruks blir gitt av den, som forestår vrakningen, blir attest ikke å utstede, og vrakningen regnes som ikke fullført.

§ 6. I den utstrekning, som finnes fornøden, oppretter Kongen overvraker og vrakerdistrikter og fastsetter deres grenser.

§ 7. Vrakervesenet ledes av fiskeridirektøren. Departementet beskikker en inspektør, som knyttes til fiskeridirektørens kontor og videre i hvert overvrakerdistrikt en overvraker og i hvert vrakerdistrikt et tilstrekkelig antall vrakere.

Overvrakeren kan anta hjelpevrakere, når det er påkrevet for å få utført vrakningen. Deres godtgjørelse fastsettes av fiskeridirektøren. Regler for vrakerpersonalets virksomhet fastsettes i instruks (§ 4).

§ 8. For vrakning ved utførsel av klippfisk betales en avgift av 10 øre pr. vekt (20 kg.).

For vrakning av saltfisk betales en avgift av 3 øre pr. vekt (20 kg.).

Den, som har begjært vrakningen utført, har innen attest utstedes å erlegge avgiften til utstederen.

Blir vrakning i henhold til denne lovs § 5 ikke fullført, blir avgiften allikevel å erlegge for det parti, som er begjært vraket.

§ 9. For reiser i vrakervesenets anliggender tilkommer der vrakerpersonalet skyss- og kostgodtgjørelse efter de nærmere bestemmelser, som til enhver tid gjelder i lov og instruks.

For vrakeres og hjelpevrakeres reiser betales godtgjørelse av den, som har begjært vrakningen utført.

For inspektørens og overvrakernes reiser betales godtgjørelsen av det offentlige.

§ 10. Overtredelse av denne lov eller av de forskrifter, som er gitt i medhold av loven, straffes med bøter.

§ 11. Denne lov, som blir å opta til revisjon senest i 1925, trer i kraft 1 mai 1922.

Inntil 1 mai 1923 gjelder bestemmelsen i § 2 dog bare 30 septbr for utførsel til europeiske markeder. Nr. 4.

For klippfisk, som er tilvirket av 1921 eller tidligere års fangst, gjelder bestemmelsene om tvungen vrakning ikke.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 30 september 1921.

Haakon.

(L. S.).

O. Blehr.

H. S. Fürst.

Lov

30 septbr.

Nr. 5.

innholdende tillegg til lov av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue for budgetterminene fra og med 1921—1922 til og med 1930—1931.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 30 september 1921 sålydende:

Ved utskrivning av ekstraordinær skatt til staten av formue for budgetterminen 1921—1922 gjelder følgende regler:

§ 1. Medlemmer av handelsselskaper og andre næringsdrivende selskaper — herunder konsortier — med personlig solidarisk ansvar lignes hver for sig for sin andel i selskapets (konsortiets) formue. Kommanditister og stille interessenter lignes likeledes hver for sig for sine innskudd.

Medlemmer av sådanne næringsdrivende selskaper samt kommandister og stille interessenter er, forsåvidt de ikke ved den ordinære skatteligning for budgetterminen 1921—1922 er lignet hver for sig (skattelovene av 18 august 1911, for landet § 20, for byene § 15, begges annet ledd), forpliktet til innen 20 oktober 1921 å inngi til ligningsnevnden (ligningsrådet) i bostedsdistriktet særskilt opgave over sin andel (innskudd) i selskapets (konsortiets) formue.

§ 2. Aktieselskaper og dermed likestilte selskaper er forpliktet til uopfordret innen 20 oktober 1921 å tilstille ligningsnevnden (ligningsrådet) i det distrikt, hvor kontoret er eller bestyrelsen foregår, opgave over antallet og størrelsen av

30 septbr. aktier (parter), som den 1 januar 1921 tilhørte i utlandet
 Nr. 5. hjemmehørende aktionærer, i den utstrekning, hvori de pågjeldende aktier lød på navn. Opgaven utfærdiges på grunnlag av selskapets aktiebok eller liste over parthavere.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 30 september 1921.

Haakon.

(L. S.).

O. Blehr.

H. S. Fürst.

30 septbr.

Nr. 6.

LOV

om tillegg til toll-lovgivningen.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 30 september 1921 saalydende:

§ 1. Toll-lovgivningens bestemmelser om tollvesenets opsyn med fartøier i norske farvann samt om lossing eller lastning av varer fra eller til utlandet og innenriks forsendelse av varer kommer til anvendelse innen en grense mot havet av 10 kvartmil utenfor de ytterste øer og holmer, som ikke stadig overskylles av sjøen.

§ 2. I tilfelle av tilsiktet eller forøvet tollsvik med hensyn til brennevin eller vin samt i tilfelle av tilsiktet eller forøvet innsnikelse ellers med hensyn til sådanne varer kan foruten varen også kjennes forbrutt dens emballasje og det befordringsmiddel med tilbehør (herfra dog undtatt fartøi over 100 registertonn brutto), som brukes ved den tilsiktede eller forøvede innsnikelse eller ved den videre befordring av varen, for befordringsmidlets vedkommende, hvis hovedhensikten med dets anvendelse har vært sådant bruk. Emballasjen kan alltid kjennes forbrutt. Befordringsmidlet kan kjennes forbrutt, selv om eieren ikke er skyldig til straff, når han forstod eller av de foreliggende omstendigheter burde ha forstått, at befordringen gjaldt brennevin eller vin, som skulde innsnikes eller var innsneket. Kan selve befordringsmidlet ikke kjennes forbrutt, er der adgang til å inndra dets verdi hos den skyldige.

Saker om denne bestemmelses anvendelse behandles på den 30 septbr.
for tollovertredelsessaker foreskrevne måte. Nr. 6.

§ 3. Befordringsmiddel eller dets verdi, som forbrytes etter § 2, tilfaller statskassen, mens der med forbrutt emballasje blir å forholde på samme måte som foreskrevet for vare forbrutt etter toll-lovgivningen forøvrig.

Når andre i denne lov omhandlede varer enn befordringsmidler forbrytes etter toll-lovgivningen, kan Tolldepartementet bestemme, at den vedkommende tollfunksjonær eller private anmeldere og anholdere tilkommende andel i vareverdien ikke skal overstige et av departementet i det enkelte tilfelle nærmere fastsatt beløp.

§ 4. Hovedmenn og medhjelpere ved tilsiktet eller forøvet tollsvik med hensyn til brennevin eller vin samt ved tilsiktet eller forøvet innsnikelse ellers med hensyn til sådanne varer blir, forsåvidt ikke strengere straff derfor er bestemt, å straffe med bøter eller fengsel inntil 6 maaneder, hvorhos den i foregående paragraf omhandlede konfiskasjonsstraff i tilfelle kommer til anvendelse.

§ 5. Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slot den 30 september 1921.

Haakon.

(L. S.)

O. Blehr.

H. S. Først.

Lov

30 septbr.

Nr. 7.

om forandring i midlertidig lov om prisregulering m. v.
av 6 august 1920.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 30 september 1921 sålydende:

I.

Paragraf 1 post 2, 5 og 6 samt § 4 i midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6. august 1920 skal herefter lyde saaledes:

30 septbr. § 1 post 2. Enhver er forpliktet til å meddele de opplysninger, som vedkommende myndigheter ved særskilte eller almindelige påbud krever til bruk for prisreguleringen og kontrollen eller for undersøkelser om monopol- og storbedrifter og konkurranseregulerende sammenslutninger, avtaler og andre ordninger av enhver art, derunder også til kontroll med anmeldelser etter post 5. Vedkommende myndigheter kan ogsaa pålegge enhver å avgi møte for sig til avgivelse av opplysninger med sådant varsel, som disse myndigheter bestemmer. Likeledes kan vedkommende myndigheter kreve utlevert til granskning forretningsbøker, fakturaer og andre forretningsdokumenter.

Den ovenfor fastsatte plikt til å avgi opplysninger m. v. gjelder uten innskrenkning av bestemmelsene i straffeprosesslovens § 177, jfr. § 216. Dog blir dette alene å anvende overfor den, hvem opplysninger m. v. avkreves i henhold til foregående ledd, derimot ikke overfor de i straffeprosesslovens § 176 nevnte personer. Forretningsbøker, fakturaer og andre forretningsdokumenter kan beslaglegges ikke alene i de i straffeprosessloven foreskrevne tilfelle, men også når de er nektet utlevert i strid med bestemmelsen i foregående ledds siste punktum.

§ 1 post 5. Sammenslutninger av næringsdrivende, som fastsetter eller har til formål å fastsette priser eller fortjenestesatser, innkjøps-, salgs- eller leveringsvilkår, innkjøps- eller salgsdistrikter eller som treffer eller har til formål å treffe bestemmelser om fortrinsvis eller utelukkende forretningsforbindelse mellom bestemte bedrifter eller grupper av bedrifter, bestemmelser om boikott av bedrifter eller personer eller andre bestemmelser eller foranstaltninger, hvorved der innvirkes eller tilsiktes å innvirke regulerende på prisproduksjons- eller omsetningsforhold her i landet, skal anmeldes til Statens prisdirektorat. Anmeldelsesplikt er tilstede, selv om vedkommende bestemmelse eller foranstaltning er ment bare å skulle være av veiledende art. Tilsvarende anmeldelsesplikt gjelder for avtaler og ordninger mellom enkelte næringsdrivende (enkeltmann eller selskap) innbyrdes eller mellom enkelte næringsdrivende og sammenslutninger av sådanne eller mellom sammenslutninger innbyrdes, når avtalen eller ordningen har formål eller virkning som nevnt. Anmeldelsesplikt gjelder dog ikke for sammenslutninger, avtaler og ordninger, som bare tar sikte på regulering av lønnsforhold og andre arbeidsforhold.

Likeledes blir å anmelde monopol- og storbedrifter av enhver art.

De nærmere bestemmelser om anmeldelsespliktens utstrekning og innhold, herunder også om hvad der skal anses som monopol- og storbedrifter, treffes av Kongen eller den han bemyndiger.

Anmeldelsene blir av Statens prisdirektorat i sine hoved-

trekk å innføre i et offentlig register. Direktoratet skal føre^{30 septbr.} kontroll med, at alle anmeldelsespliktige forhold blir anmeldt på Nr. 7. foreskreven måte. Kommer direktoratet til kunnskap om anmeldelsespliktige men uanmeldte forhold, kan opplysninger om disse, inntil anmeldelse skjer, midlertidig innføres av direktoratet i registret under en særskilt anmerkningsrubrikk. De nærmere bestemmelser om registrets innretning og om hvad der skal innføres i registret treffes av Kongen eller den han bemyndiger.

§ 1 post 6. Forberedelsen av prisreguleringssaker i henhold til foranstående skal, medmindre det gjelder saker hvori avgjørelsesmyndigheten er overdratt til lokale organer, henhøre under Statens prisdirektorat, som avgir innstilling i saken til vedkommende departement, forsåvidt avgjørelsesmyndigheten ikke er tillagt direktoratet. Viktigere saker bør derhos på forhånd forelegges Statens prisråd.

§ 4. Den, som forsettlig overtrer nogen i henhold til § 1 post 1 utferdiget bestemmelse eller undlater å etterkomme noget i medhold av § 1 post 2 eller post 5 fremsatt krav eller pålegg eller søker varer eller gjenstander unddratt fra sådan avståelse som i § 2 nevnt eller som medvirker dertil, straffes med bøter inntil kr. 100 000,00 eller med fengsel inntil 6 måneder eller med begge deler. I gjentakelsestilfelle skal i almindelighet anvendes fengselsstraff enten alene eller i forbindelse med bøter.

Har nogen av uaktsomhet forbrutt sig på nevnte måte, straffes han med bøter.

Den, som undlater å yde en efter § 1 post 3 pålagt medvirkning til prisreguleringen eller som bryter sin taushetsplikt efter § 1 post 4, straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder.

II.

Denne lov trer i kraft straks. De i henhold til midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6. august 1920 § 1 post 5 utferdigede bestemmelser skal gjelde, inntil de ved nye bestemmelser forandres eller opheves. På de overtredelser av disse bestemmelser, som herefter begås, kommer bestemmelsene om straff i denne lov til anvendelse.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 30 september 1921.

Haakon.

(L. S.).

O. Blehr.

H. S. Fürst.

30 septbr.

Kongelig resolusjon

av 30 september.

I. De bestemmelser, som kongen eller den bemyndiger, kan treffe i medhold av § 1 punkt 1, 2, 3 og 5 og § 3 i midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920, jfr. tilleggslov av 30 september 1921, kan inntil videre treffes av Provianteringsdepartementet. Dette gjelder også de bestemmelser, som fornødiges av hensyn til priskontrollen, jfr. nedenfor punkt IV.

II. Provianteringsdepartementet kan inntil videre treffe de bestemmelser og utferdige de regler, som Kongen eller den bemyndiger kan fastsette i medhold av nevnte lovs §§ 8 og 9.

III. De bemyndigelser, som ved nærværende er tillagt Provianteringsdepartementet, kan av dette overdras til Statens Prisdirektorat, fylkesprovianteringsrådene, de kommunale provianteringsråd og kontrollnevndene i den utstrekning, det finnes hensiktsmessig.

Fylkesmannen tiltrer alltid fylkesprovianteringsrådet, når dette bestemmer priser.

IV. Den ved priskontrollører og kontrollnevnder anordnede kontroll med overholdelsen av de i medhold av nevnte lovs §§ 1 og 3 utferdigede bestemmelser skal inntil videre henhøre under Statens Prisdirektorat.

V. Denne resolusjon trer i kraft straks. Samtidig opheves kongelig resolusjon av 29 oktober 1920 angående bemyndigelse for Provianteringsdepartementet og Justisdepartementet til å treffe bestemmelser angående prisreguleringen og kontrollen m. v. samt kongelig resolusjon av 21 juli 1921 angående den ved priskontrollører og kontrollnevnder anordnede kontroll med prisbestemmelsenes overholdelse.

30 septbr.

Kongelig kunngjørelse

om forandring av tolltariffens maksimalsatser.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

Stortinget har den 28 september d. å fattet følgende beslutning:

I.

I tariffen for innførselstollen fastsettes følgende satser for maksimaltoll:

1. Av efternevnte særskilt anførte varer: 30 septbr.
under lnr. 163 oranger	1 kg. kr. 0,80
— 535 olivenolje	1 » - 0,02
— 605 salt	1 hl. - 1,00
— 775 vin inntil 21 pet. alkoholstyrke på fustasjer og krukker 1 kg. kr. 3,00.	
2. Av andre varer:
- a. Av varer, som er tollfri efter minimaltariffen, 50 procent av varens verdi, undtagen kork, lnr. 325,
- b. Av andre varer det firedobbelte av tollen efter minimalsatsen.

II.

Denne beslutning trer i kraft straks.

Denne Stortingets beslutning bringes herved i utøvelse.

Gitt på Kristiania slott den 30 september 1921.

Under Vår hånd og rikets segl.

Haakon.

(L. S.).

O. Blehr.

H. S. Fürst.

Kongelig resolusjon

30 septbr.

av 30 september.

I forbindelse med foranstående kunngjørelse av d. d. er det bestemt, at toll efter tolltariffens hittil gjeldende maksimalsatser inntil videre skal opkreves for varer fra Spanien og dets besiddelser, undtagen for såvidt olivenolje angår.

Kongelig resolusjon

30 septbr.

av 30 september.

Med hjemmel av lov nr. 5 av 2 april 1917 § 3 bestemmes, at den, som gjør sig en næring av å drive herberge eller bevertning med mat eller drikke i Rakkestad herred, Østfold fylke, fra 1 november 1921 å regne inntil videre skal ha bevilling.

30 septbr.

Kongelig resolusjon

av 30 september.

I medhold av § 3 i lov av 2 april 1917 nr. 5 om adgang til å drive herberge og bevertning m. v. bestemmes, at den, som gjør sig en næring av å drive herberge eller bevertning med mat eller drikke i Eidanger herred, Telemark fylke, fra 1 november 1921 å regne inntil videre skal ha bevilling.

30 septbr.

Kongelig resolusjon

av 30 september.

- I. Det beløp, som agenten skal innbetale til politimesteren for enhver ved ham befordret utvandrer, fastsettes i medhold av § 6, 4de ledd, i lov av 16 september 1921 om forandring i lov om kontroll med befordring av utvandrere til fremmede verdensdeler av 22 mai 1869 med tilleggslov av 5 juni 1897 nr. 3 til kr. 0,50.
 - II. Den under I fastsatte avgift trer i kraft 17 oktober 1921 (samtidig med ikrafttreden av den ovennevnte lov av 16 september 1921) og gjøres gjeldende inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av inneværende år.
-

30 septbr.

Kongelig resolusjon

av 30 september.

I medhold av lov om innskrenkning i adgangen til å slippe hingster, graokser, gjeitebukker og graværer på beite av 4 juli 1919 § 1, siste ledd, bestemmes:

1. Det skal være forbudt å slippe graværer og gjeitebukker, født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år, på beite i sambeitestrekning — derunder også innbefattet sambeite i innmark — i Talvik herred, Finnmark fylke.
 2. Overtredelse herav medfører straffansvar.
-

Kongelig resolusjon

30 septbr.

av 30 september.

I medhold av lov om innskrenkning i adgangen til å slippe hingster, graokser, gjeitebukker og graværer på beite av 4 juli 1919 § 1, siste ledd, bestemmes:

1. Det skal være forbudt å slippe graværer og gjeitebukker, født i tiden 15 april—1 mai i angjeldende år, på beite i sambeitestrekning, derunder også innbefattet sambeite i innmark, innen strekningen Treviknes—Nordmandseth i Kistrand herred, Finnmark fylke.
2. Overtredelse herav medfører straffansvar.

Kongelig resolusjon

30 septbr.

av 30 september.

I henhold til §§ 1 og 23 i brandloven av 15 august 1908 bestemmes:

1. Det av Vestre Glemmen bygningsrepresentantskap i møte den 19 mars 1921 vedtatte forslag til reglement for brandvernets ordning i Vestre Glemmen brand- og bygningskommune godkjennes.
2. Post 1 i de ved kongelig resolusjon av 18 april 1912 aproberte tilleggsbestemmelser til brandloven for ovennevnte sted opheves.

Det i post 1 omhandlede reglement er sålydende:

1.

I brandkommunen skal være et brandstyre, bestående av kommuneingeniøren (vandverkets bestyrer), brandchefen og 4 medlemmer, som velges av representantskapet for 4 år. Brandstyret velger selv sin formann.

2.

Brandstyret inndeler distriktet i roder og opnevner for hver rode en rodemann, der fører fortegnelse over samtlige innen roden boende tjenstpliktige mannskaper og anmelder inn- og utflytninger for brandchefen. Brandstyret opnevner befal og mannskaper blandt de efter brandlovens § 23 tjenstpliktige mannskaper i kommunen og grupperer dem under de i disse forskrifters 8 nevnte avdelinger.

3.

Brandvesenet er ordnet som borgerlikt. Dets befal består av brandchefen, dennes stedfortreder, sprøitemestrene og rodemenn.

30 septbr.

4.

Det samlede brandkorps allarmeres ved ringning fra klokke ophengt i brandstasjonenes tårn. Innkaldelse til øvelse foregår på samme måte, men kan efter brandchefens bestemmelse foregå skriftlig, ved bud eller lignende.

5.

Når der meldes eller observeres brand, plikter enhver hurtigst mulig å begi sig til brandstedet eller dithen, hvor gitt instruks pålegger ham å møte og å tjenstgjøre på den måte og sålänge som befalet bestemmer.

6.

Lovlig forfall fra å møte frem til brand eller til øvelse må snarest mulig meldes til nærmeste foresatte. Uteblivelse uten lovlig forfall eller forsent fremmøte medfører straff eller bøter efter brandlovgivningen.

7.

Det påligger enhver av brandvesenets medlemmer i alt hvad tjenesten angår uten motsigelse eller vegring å etterkomme foresattes ordrer samt å vise disse skyldig aktelse. Ingen må motta eller etterkomme ordre fra andre enn brandvernets befalet.

8.

Brandvernet består av følgende avdelinger:

1. Vannverksavdelingen bestående av minst 40 mann, der har å rette sig efter de for dem gjeldende spesielle forskrifter.
2. Sprøite- og vannlangeravdelingen bestående av 2 roder å minst 20 mann. For hver rode opnevnes en sprøitemester og 2 strålemestre. Sprøitemestrene har å føre tilsyn med, at sprøitene med tilbehør alltid er i brukbar stand samt å melde mulige mangler for brandchefen. Sprøitemestrene har efter brandchefens ordre å føre kommandoen under bruken av sprøitene og å innøve de ved sprøitene ansatte mannskaper.
3. Seil- og nedrivningsavdelingen bestående av 1 kommandør, 2 rodemenn og minst 10 mannskaper.

I ildebrandstilfelle eller til øvelse møter korpset på brandstedet eller øvelsesplassen, manskapene forsynt med haker og øks. Denne avdeling har å sørge for ophengning

av brandseilene og utføre nedrivningene, når det beordres 30 septbr. av brandchefen.

4. Rednings- og politiavdeling bestående av 1 kommandør, 2 rodemenn og minst 10 mannskaper.

I ildebrandstilfelle møter korpset på brandstedet, hvor det først undersøkes, om menneskeliv er i fare og i tilfelle redde disse, dernæst dyr og siden reddes det mest verdifulle gods, som bringes hen og bevoktes på et sikkert sted. Ildsfarlige gjenstander fjernes fra ilden. Korpsets oppgave er dessuten å påse orden og hindre uvedkommendes fremtreden til brandstedet.

9.

Ethvert mannskap — uansett hvilken avdeling det tilhører — kan av brandchefen benyttes til utførelse av oppgaver, som ligger utenfor vedkommendes avdeling såvel under øvelse som brand.

Kongelig resolusjon

30 septbr.

av 30 september.

I medhold av lov om bruk av motorvogn av 21 juni 1912 § 2, annet ledd, bestemmes, at de ved regjeringens resolusjon av 14 oktober 1913 under post I og II utferdigede bestemmelser for motorvognkjøring på hovedveistrekningene Valen asyl—Ølfarnes og Valen asyl—Herøysund, Hordaland fylke, oppheves.

Kongelig resolusjon

30 septbr.

av 30 september.

I henhold til lov av 31 desember 1920 meddeles stadfestelse som gjeldende inntil videre på Hammerfest bystyres beslutning av 15 august 1921, for såvidt samme angår forhøielse til det dobbelte av de havneavgifter, som i henhold til havnelovens §§ 16, 28 og 29 hittil har vært opkrevet i Hammerfest.

30 septbr. **Skrivelse fra Provianteringsdepartementet til
Statens Prisdirektorat**

av 30 september,

hvori departementet i medhold av midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920, jfr. tilleggslov av 30 september 1921 og kongelig resolusjon av 30 september 1921, bemyndiger Prisdirektoratet til å treffe bestemmelse om:

- a) Dispensasjoner i henhold til lovens § 3 og utferdigelse av bestemmelser i henhold til lovens § 1 post 1 i tilfelle hvor saken er av mindre viktighet eller hvor det er forbundet med betenkelighet å oppbeie departementets avgjørelse.
- b) Opnevne av personer til å medvirke ved prisreguleringen eller kontrollen i henhold til lovens § 1 post 3.
- c) Avkrevelse av opplysninger m. v. i henhold til lovens § 1 post 2.

Direktoratet kan la de omhandlede opplysninger m. v. avkreve gjennom de ved direktoratet ansatte funksjonærer eller i det enkelte tilfelle gjennom kontrollnevndene.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Samtidig opheves de bestemmelser, som er meddelt direktoratet ved departementets skrivelser av 11 juli og 4 august 1921.

Utgeber: Byråchef Young.

Grøndahl & Søn boktrykkeri. Kristiania.